

VESELÝ VÝLET®

KRKONOŠE / 20

ZIMA 2003

Jedinečný výtvar přírody - hora Sněžka, je nejvyšším vrcholem České republiky a Střední Evropy na sever od Alp. Člověk ji využívá více než 400 let. Nejméně stejně dlouho přes vrchol vede hranice mezi Slezskem na severu a Čechami na jihu. První známý výstup dramaticky popsal jistý Benátčan už v roce 1456. Spíše mocenským gestem než zbožným úmyslem byla v roce 1681 motivována stavba kaple svatého Vavřince Kryštofem Leopoldem Schaffgotschem, který byl pánem severních Krkonoš. Přeměnou kaple na vrcholový hostinec na začátku 19. století začalo dvěstě let komerčního využívání vrcholu Sněžky. Brzy se ukáže, jestli se nad Sněžkou stahují černé mraky nebo zda naopak svítá na lepší časy. Fotografie Karla Hníka je nejen pozvánkou na autorskou výstavu v galerii Veselý výlet v Peci pod Sněžkou, ale i ilustrací k diskusi o budoucnosti Sněžky. Sami se na stránkách Veselého výletu přesvědčíte, že názor, jak naložit s vrcholem, je rozdílný z pohledu několika různých stran.

Z Galerie, informační centrum
a pension Veselý výlet
D Lyžařský areál SKI Pec
Pec pod Sněžkou
A Nová lanovka na Sněžku
R O budoucnosti Sněžky
M Mapa východních Krkonoš
A Špindlerův Mlýn
Horní Maršov
Malá Úpa
Žacléř
Mladé Buky
Doporučujeme osvědčené služby

str. 3
str. 4 - 5
str. 4 - 13
str. 8 - 9
str. 10 - 11
uprotřed
str. 16 - 17
str. 18 - 19
str. 20 - 22
str. 22 - 23
str. 24 - 25
str. 7, 26

VESELÝ VÝLET[®]

ochranná známka

Vydavatel/redaktor: Miloslav a Pavel Klimešovi

Jazyková úprava: Věra Pokorná

Grafická úprava a ilustrace: Květa Krhánková, Zdeněk Petira, Stanislav Špelda, Bára Klimešová

Fotografie na titulní straně: Karel Hník

Mapa: Zdeněk Petira

Fotografie: Josef Bönisch, Josef Jeschke, Josta s.r.o., Pavel Klimeš, Wenzel Lahmer, A. Meissner, Wenzel Pfohl, Petr Toman a archiv vydavatelů

Sazba: Oldřich M. Šlegel, OFSET Úpice, tel. 499 881 171

Tisk: Progestisk, Hradec Králové, 495 406 061

Překlad do němčiny: Hans-J. Warsaw

Překlad do polštiny: Andrzej Magala

Reklamní agenda: Lenka Klimešová, 499 874 221

Uzávěrka tohoto vydání: 1. 12. 2002

20. číslo sezónních novin Veselý výlet vychází v celkovém nákladu 55.000 kusů výtisků, z toho 24.000 kusů v české, 23.000 kusů v německé a 8.000 kusů v polské verzi.

Veselý výlet vyšel díky pochopení zastupitelstev měst a obcí Pec pod Sněžkou, Horní Maršov, Malá Úpa, Mladé Buky, Špindlerův Mlýn, Žacléř, vedení Správy Krkonošského národního parku ve Vrchlabí a dobré vůli výše uvedených spolupracovníků.

Rádi bychom věděli, zda se Krakonoš ve sporu o stavbu nové lanovky na vrchol Sněžky připojí na stranu jejích zastánců nebo odpůrců. Zatím se vládce hor nevyjádřil. Z roku 1909 nám zanechal pohlednici s názvem Krakonoš a dráha na Sněžku, kde zahřměl: „Co se sem všichni tlačíte – mé horské ticho rušíte? – S rachotem hleďte zmizet – Víc o vás nechci slyšet“. V roce 1954 se posadil na sedačku lanovky a vzkázal: Vzhůru na Sněžku! Změnil snad názor nebo to už byl jiný Krakonoš? Budoucnost to ukáže.

Máte-li zájem o zaslání vydání Veselého výletu (příště 21./léto 2003) poštou domů, pošlete nám spolu s vaší adresou 40 Kč, jste-li z České republiky, a 190 Kč, jste-li cizinci, nebo si noviny objednejte osobně v Informačním centru Veselý výlet v Temném Dole. Tato částka kryje náklady spojené s administrativou poštovní distribuce.

Veškerá autorská práva vyhrazena !**Adresa redakce:****Veselý výlet****Temný Důl 46, 542 26 Horní Maršov****tel., fax 499 874 298, fax 499 874 221****e-mail: veselyvylet@mbox.vol.cz****www.veselyvylet.cz**

Před lety, po dlouhé a úmorné pouti mezi kavkazskými štíty a ledovci, po kamenitých svazích a hřebenech, jsme se svými druhy usedli okolo ohně a ukončili namáhavou a nebezpečnou túru se slovy: „To byl ale veselý výlet!“. Poněkud trpké rčení veselý výlet nás pak provázelo nejen na dalších cestách za dobrodružstvím a exotikou vzdálených velehor, krajů a měst, ale i doma při procházkách s rodinou, na obyčejných vandrech kousek za humna, nebo při návštěvách míst důvěrně známých. Ona průpovídka poprvé vyřčená na Kavkaze ztratila svou hořkou příchuť a stala se znamením pro ryzí a neopakovatelný zážitek, pro navázání kontaktu, povýšila na označení cesty, která má pro poutníka smysl a přitom je i plná poesie.

KRKONOŠSKÉ POHLEDY KARLA HNÍKA

Výstavu fotografií připravil autor při příležitosti svých šedesátých narozenin. Není průřezem celé Karlovy tvorby, je tu více pohledů na krkonošskou krajinu z posledních let. Rodák z Jilemnice Karel Hník začal fotografovat za zajímavých okolností. Přestože byl jeho otec amatérským fotografem, Karel si našel svou cestu sám. Za peníze na lístky do školní jídelny si koupil bakelitový fotoaparát Pionýr. První fotografie udělal tajně na půdě. Kontaktní snímky 6 x 6 centimetrů prosvícené obyčejnou žárovkou vyvolával v maminčiných talířích. Stal se strojařem a fotografování mu zůstalo jenom koníčkem. Většina fotografií spojených se snímky Krkonoš prošla amatérskými fotokluby, ve kterých se Karel Hník seznámil nejen s krkonošskými a podkrkonošskými kolegy, ale naučil se i fotografie posuzovat a přijímat kritiku své tvorby. V letech 1981 až 1983 navštěvoval lidovou konzervatoř výtvarné fotografie v Hradci Králové vedenou profesorem Jánem Šmolem. I to mu pomohlo k dráze profesionálního fotografa. Nejvíce na sebe upozornil svým skvělým souborem Zapomenutá řemesla a cyklem Bejvávalo. V osmdesátých letech zachytil v Krkonoších a v podhůří poslední tradiční řemeslníky a zákoutí jejich dílen. Od roku 1990 je Karel Hník fotografem Správy Krkonošského národního parku. Jeho hlavní prací je reportážní a dokumentační fotografie, často spojená s časopisem Krkonoše. Přestože je v horách velmi často, na volnou krajinářskou tvorbu mu většinou zbývají jen volné dny.

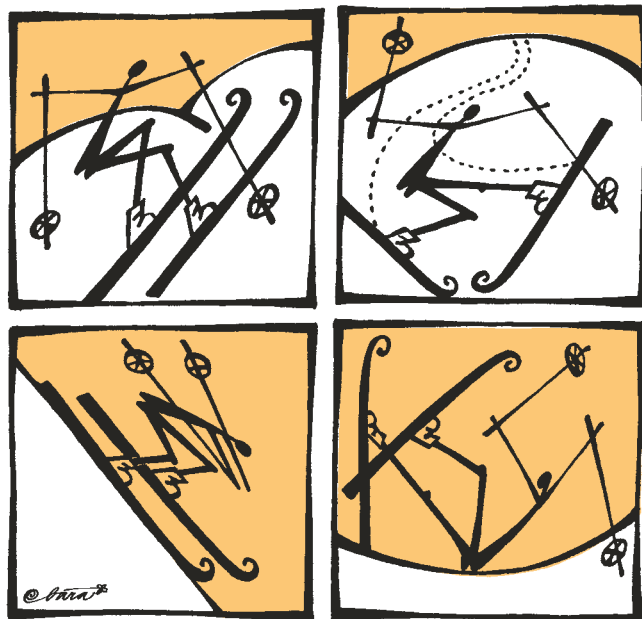
Pro prodejní výstavu, která v galerii Veselý výlet v Peci pod Sněžkou potrvá od ledna do Velikonoc, jsme autora požádali i o výběr fotografií řemesel. V informačním centru najdete také Karlovu novou knihu krajinářských fotografií pod obvyklým názvem Krkonoše.

V prosinci 2002 pokračuje podzimní výstava Obrazy, kresby, koláže 2001 – 2002 akademického malíře Milana Chabery.

Od 1. ledna 2003 Veselý výlet otvírá své **webové stránky** představující průřez celou činností. Postupně se tu objeví všech dvacet vydaných sezónních novin od prvního čísla z léta 1992. S využitím fotografií vás pozveme k návštěvě obou informačních center a galerií. Kromě představení aktuální výstavy najdete v galerijním archivu vše o ukončených výstavách s doprovodnými texty o dílech i autorech. Dozvíte se, za jakých podmínek si vypůjčíte klíče od lesního hrádku Aichelburg. Podíváte se do pokojů pensionu a e-mailem si snadno objednáte ubytování. Představíme vám tvůrce zajímavých dárků i autorských předmětů a módy. Pod heslem Aichelburg se skrývá povídání o lesním hrádku, popis vycházkové trasy vedoucí z Horního Maršova do Pece pod Sněžkou, údaje o zajímavém životě Bertholda Aichelburga a činnosti Hradní společnosti Aichelburg. I na jiném místě povídáme o obnově památek, kterou s přáteli provádíme. Jednotlivé objekty jsou zároveň typem pro vaše výlety zakončené poznáním zajímavého místa. S tím souvisí i rubrika Přátelé Veselého výletu. Rádi představíme lidi, kteří nám pomáhají, ovlivňují směr Veselého výletu nebo nás obohacují svou návštěvou na společné akci. I oni si tu mohou na jednotlivá setkání zavzpomínat. Stránky budou úplně v českém jazyce do konce února, velkou část uvedeme i v německém jazyce, část v polštině a angličtině. Stačí napsat www.veselyvylet.cz a kliknout.

Informační centrum Veselý výlet najdete v úpském údolí nejprve v Temném Dole za Horním Maršovem a druhé, bez nadsázky největší krkonošské, uprostřed Pece pod Sněžkou nad autobusovým nádražím. Kromě okamžitých informací tu získáte všechny dostupné materiály o Krkonoších, hlavně mapy, atlasy, průvodce, české a německé knihy včetně dětských, video-programy ve čtyřech jazycích, pohlednice, turistické známky a daleko největší výběr originálních suvenýrů a dárků z Krkonoš. Nabídku doplňují různé druhy filmů, baterie a telefonní karty.

Obchod s dárky a módou je samostatnou částí Veselého výletu v Peci. Hlavní nabídku tvoří autorská móda, módní doplňky a šperky, široký sortiment keramiky a dětských hraček. Zakládáme si na výběru zboží, které najdete v Krkonoších většinou jen ve Veselém výletu. **Směnárna** je v obou provozovnách.

VESELÝ VÝLET DO KRKONOŠ

Jeden z obrázků na tričku podle návrhu Bary Klimešové.

V galerii v Temném Dole vystavují a prodávají své práce také autoři, kteří se už představili na samostatných výstavách v galerii Veselý výlet v Peci. Jsou to barevné grafiky Aleše Lamra, autora čtrnácti zastavení na Křížové cestě na Starou Horu, lidsky milé obrazy Milana Hencla, fotografie Krkonoš od Jiřího Havla, vzácné fotografie z archivu horolezce Miroslava Lanše Šmída a další.

Pension využívá větší část historického domu Veselý výlet v Temném Dole. Je místem klidu, pohody a poznání místního kraje. Zajímavé architektonické řešení interiéru doplňuje autorský a historický nábytek. Pro potěšení i poučení na chodbách i pokojích najdete obrazy, fotografie, mapy, drobné dobové předměty z Krkonoš i našich veselých výletů do hor celého světa. Z praktických informací zbývá dodat, že pokoje rodinného pensionu Veselý výlet jsou vybaveny sprchou a toaletou, radiem, v apartmá je navíc malý kuchyňský kout. Větší kuchyňka je k dispozici všem hostům. Podáváme bohatou snídani. Auta parkují přímo před domem. Za pensionem začíná Krkonošský národní park se širokou možností zimních a letních aktivit. Pension je u vycházkové trasy Aichelburg, jen kousek od domu vede Křížová cesta na Starou Horu. Přímo u domu je zastávka skibusu, kterým se dostanete k vlekům v Peci pod Sněžkou a zpět.

Nabídka pensionu Veselý výlet se zlepšila po dokončení přístavby, kde vedle technického zázemí v přízemí přibude v hrázdném patře větší potkávací místnost s novou kuchyní. Od dubna do června proběhne úprava interiéru celého domu, která přinese zvýšení standardu. Vylepšený pension otevřeme zase na letní prázdniny.

Informační centrum, galerie, směnárna a obchod Veselý výlet v Peci pod Sněžkou čp. 196, PSČ 542 21, tel. 499 736 130, fax 499 736 131 a 499 874 221.

Informační centrum, galerie, směnárna a pension Veselý výlet v Temném Dole čp. 46, Horní Maršov, PSČ 542 26, tel., fax 499 874 298. Půjčování klíčů od hrádku Aichelburg.

E-mail: veselyvylet@mbox.vol.cz. Jsou otevřeny denně od 8.30 do 18 hodin. Domluvíte se i německy a anglicky.

Pension Veselý výlet v Temném Dole nabízí ubytování se snídaní ve dvou a třílůžkových pokojích a apartmá, telefonická rezervace v informačním centru, podrobnosti o ubytování v pensionu vám pošleme na požádání poštou nebo elektronickou cestou.

V PECI JE NOVÁ U-RAMPA SVĚTOVÝCH PARAMETRŮ

Soutěže snowboardistů na loňské zimní olympiádě v Salt Lake City upoutaly velkou pozornost diváků a médií. Mnoho lidí se prostřednictvím komentovaných televizních přenosů seznámilo s pravidly jednotlivých disciplín a poznalo náročnost a kouzlo mladého zimního sportu. Je jen škoda, že se soutěže v jízdě na U-rampě nemohl zúčastnit Martin Černík, nejlepší český freestylelista. Názorový rozkol funkcionářů starého stříhu z lyžařského svazu s nejlepšími českými jezdci snowboardingu zabránil vytvoření kvalitního reprezentačního družstva, slabší jezdci se na olympiádu vůbec nekvalifikovali. Martin Černík by na olympiádě patřil ke špičce a měl by šanci na dobré umístění. I bez olympijského výsledku je jeho práce pro vznikající snowpark v Peci pod Sněžkou vysoce ceněná. Během několika příštích let postupně vznikne vedle sjezdovky Javor zimní zábavný park, později i s boulovým terénem a velkým skokem. Martin Černík a mezinárodní rozhodčí Tomáš Ronovský se zasloužili o postavení nové U-rampy pro snowboarding. Jako jediná v České republice rampa splňuje olympijské parametry a mohou se tu konat i mezinárodní závody světové úrovně. Je přes sto metrů dlouhá, 34 metrů široká a po úpravě sněhu čtyři metry vysoká. Pravidelně se svažuje ve sklonu 18 stupňů. Můžeme očekávat, že nejlepší jezdci budou skákat při figurách až šest metrů vysoko nad dno rampy. Pro další zimní sezónu bude rampa vybavena umělým zasnežováním a celý prostor bude osvětlen, aby se tu mohly konat večerní soutěže. Lyžařský areál Ski Pec a.s. doplnil strojový park pro úpravu lyžařských tratí o novou nejvýkonnější sněžnou rolbu Kässbohrer, která má speciální zařízení na úpravu a tvarování sněhu na U-rampě. Je volně přístupná všem vyznavačům snowboardového freestylu.

Vznikající snowpark najdete v nejnižší části lyžařského areálu Ski Pec sto metrů nad parkovištěm Zelený Potok. Dotýká se dolní části sjezdovky Javor, do které však nezasahuje. Z centra horského města je i pro diváky snadno přístupný. Velké závody se tu konají již tuto zimu. Poprvé se v Peci pod Sněžkou uskuteční od 21. do 23. března 2003 mistrovství České republiky ve všech snowboardových disciplínách. Nejlepší jezdci se představí v jízdě na U-rampě, v paralelních slalomech i při honičce v atraktivním board crossu. Jestliže se závody vydaří, budou organizátoři spolu s lyžařským areálem Ski Pec usilovat o pořádání prvních závodů světového poháru v jízdě na U-rampě v České republice. Věříme, že také přičiněním Tomáše Ronovského a Martina Černíka se nejlepší světoví jezdci na prkně brzy předvedou v Peci pod Sněžkou.

Další novinkou v lyžařském areálu Ski Pec je 500 metrů dlouhý lyžařský vleč na střední a horní části sjezdovky Zahradky. Vleč s unašeči pro dva lyžaře rozšiřuje lyžování na nejhezčích terénech v areálu. Zlepšení lyžování přináší již zmíněné zkvalitnění strojů pro úpravu sjezdovek o novou rolbu a nepřímo i dokončení technického dvora pro rolby poblíž sjezdovky „Bramberk“ - Hnědý Vrch. Pro příznivce této nejdelší tratě v areálu máme dobrou zprávu, stavební řízení

na výstavbu čtyřsedačkové lanovky se chýlí ke konci a moderní lanovka bude na Hnědém Vrchu pro lyžaře připravena už příští zimní sezónu 2003 – 2004.

Aktuální informace o lyžařských podmínkách v Peci pod Sněžkou získáte nejen prostřednictvím panoramatické kamery na ČT 2 denně od 7.55, ale také na internetových stránkách střediska pod novou adresou www.skipec.com. Kromě psaných zpráv tu najdete čerstvé záběry z panoramatické kamery a také ze dvou kamer, které zachycují prostor kolem nástupiště na vleky a sjezdovky Javor a Zahrádky. Podrobné informace o situaci na jednotlivých vlecích se promítají zadní projekcí na velkou obrazovku u dolní stanice Zahrádky a Vysoký Svah. To Vám ulehčí rozhodování, zda přejet na sjezdovky Javor či zůstat v horní části areálu.

Lyžařský areál Ski Pec a.s. patří mezi nejlepší lyžařské sjezdové terény v České republice. Jedenáct vleků o celkové délce 7620 metrů přepraví 9250 lyžařů za hodinu. Různě náročné a dlouhé sjezdovky jsou před každodenním provozem perfektně upraveny čtyřmi moderními rolbami. Nadmořská výška tratí je v rozsahu 830 až 1215 metrů. Riziková místa v nižších polohách jsou vybavena zasněžovacím zařízením. Umělým sněhem jsou zásobovány obě celé sjezdovky Javor. V lyžařském areálu je odbavovací systém s magnetickými kartami, který umožňuje volbu různých druhů jízdenek a zároveň lyžování na kterémkoli zdejším vleku. Jednotlivé sjezdovky a lyžařské vleky jsou v areálu Ski Pec blízko sebe, propojené upravovanými lyžařskými cestami. Večerní lyžování trvá podle zájmu až do 21 hodin. Na Javoru I. je kilometrová linie 36 desetimetrových sloupů s 95 světly, které vytvářejí nejlepší a nejdelší osvětlený terén v České republice. Po ukončení denního provozu je před večerním lyžováním na Javoru hodinová přestávka nutná pro úpravu sjezdovky. Na lyžařském vleku U lesa a Eso je provozní doba nepřetržitá od 9 do 21 hodin.

Lyžařský areál je nejsnadněji přístupný skibusem, který jezdí pro sjezdaře i běžkaře zdarma podle jízdního řádu, uvedeného na příští stránce. Nejčastěji vyjíždí z Velké Úpy, místní části Pece pod Sněžkou. Několikrát denně jede velký skibus po trase Trutnov – Svoboda – Maršov – Pec a zpět. Tak se snadno dostanete na večerní lyžování a hlavně i zpět ve 21.30 hodin. Skibusy zajišťují až k dolní stanici vleků Javor, denně kromě soboty, kdy kvůli střídání hostů a většímu provozu vozidel končí v centru Pece u autobusového nádraží.

V areálu najdete úschovnu zavazadel a lyží, veřejné záchody, skiservis i půjčovnu lyží, lyžařské školy, rychlá občerstvení nebo restaurace. Všechny sjezdovky jsou při provozu vleků pod dohledem Horské služby.

Ski Pec a.s., Pec pod Sněžkou, PSČ 542 21, ředitel František Vambra, tel. vedení areálu 499 736 375 a 499 736 285, fax 499 736 398, provozní doba 9 – 16 hodin, od 15.2.2002 do 16.30, e-mail: info@skipec.com, www.skipec.com. Info ubytování 499 861 111, 499 736 280.

1 Javor I - samoobslužný vlek s unašeči pro 2 lyžaře, délka 1019 m, převýšení 246 m, kapacita 1060 osob/hod., středně náročná sjezdovka

2 Javor II - samoobslužný vlek s unašeči pro 2 lyžaře, kap. 1060 os., večerní lyžování

3 Hnědý Vrch - samoobslužný vlek s unašeči pro 2 lyžaře, délka 1194 m, převýšení 315 m, kap. 1100 os., středně náročná sjezdovka

4 Vysoký Svah (Smrk) - vlek s obsluhou, unašeče pro dva lyžaře, délka 812 m, převýšení 150 m, kap. 870 os., snadná sjezdovka

5 Zahrádky I - vlek s obsluhou, unašeče pro 2 lyžaře, délka 895 m, převýšení 225 m, kap. 1000 os., středně náročná sjezdovka

6 Zahrádky II - samoobslužný vlek s unašeči pro 2 lyžaře, délka 490 m, převýšení 105 m, kap. 1060 os., středně náročná sjezdovka

7, 8 Klondike I a II - samoobslužné vleky s teleskopickými unašeči pro 1 lyžaře, délka 360 m, převýšení 60 m, kap. 560 os., snadná sjezdovka

9 Zahrádky III (U lesa) - samoobslužný vlek s teleskopickými unašeči pro 1 lyžaře, délka 350 m, převýšení 60 m, kap. 560 os., snadná sjezdovka, večerní lyžování

10 Na muldě - samoobslužný vlek s teleskopickými unašeči pro 1 lyžaře, délka 550 m, převýšení 100 m, kapacita 800 os., středně náročná sjezdovka, snowpark pro snowboardisty

11 Eso - samoobslužný vlek s teleskopickými unašeči pro 1 lyžaře, délka 320 m, převýšení 115 m, kapacita 620 os., středně náročná sjezdovka, večerní lyžování

SKT	Hlavní sezóna 25. 12. 2002 - 31. 3. 2003		Mimo sezóna 1. 11. 2002 - 23. 12. 2002 1. 4. 2003 - 27. 4. 2003	
	dospělí	děti	dospělí	děti
1 jízda	40	40	40	40
dopoledne 9.00 - 13.00 h.	300	250	260	220
od 11.00 h.	400	290	350	250
od 12.00 h.	350	260	300	230
od 13.00 h.	320	230	280	200
1 den	450	340	400	300
2 dny	810	540	720	470
3 dny	1170	700	1030	610
4 dny	1490	830	1300	730
5 dnů	1740	950	1520	830
6 dnů	1970	1070	1720	930
7 dnů	2140	1200	1870	1050
5 ze 6	1780	980	1560	860
5 ze 7	1800	1000	1600	880
sezóna bez več. lyžování	7000	5000	7000	5000
sezóna s več. lyžováním	9000			
večerní lyžování Javor 1 17.00 (17.30) - 21.00 h.	200	200	200	200
vlek Javor 2 - 1 den	350			
večerní lyžování Zahrádky III, Eso, večer do 21.00 h.	120			

Poznámka: Ceny v Kč a včetně DPH, děti do 10 let, senioři od 70 let. Možnost zakoupení jízdenky na kterýkoliv den (předprodej). Pokladny jsou otevřeny 15 minut před zahájením provozu, na sezónní skipas potřebujete vlastní fotografii, provozovatel vleků si vyhrazuje právo uzavřít vleky a sjezdovky při provozních poruchách, nadměrné rychlosti větru, výpadku elektriny a podobně (v těchto případech nevzniká právo na vrácení jízdného). Zákaz lyžování mimo upravené sjezdovky není svévolným omezením lyžařů, ale nezbytným opatřením pro obnovu lesa v okolí sjezdovek (především na Javoru a Hnědém Vrchu).

SKIBUS - JÍZDNÍ ŘÁD - ZIMNÍ SEZÓNA 2002 - 2003															
trasa Trutnov - Pec pod Sněžkou															
		N		*	*		N	*	*	*	N		*		
Trutnov 1 (od Okr. úřadu)	8.00	8.05	8.30	-	-	10.00	-	-	-	-	-	14.00	-	16.00	17.45
Trutnov 4 (Zelená louka)	8.05	8.10	8.35	-	-	10.05	-	-	-	-	-	14.05	-	16.05	17.50
Mladé Buky (žel. zastávka)	8.10	8.20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14.10	-	-	17.55
Svoboda n. Úpou (vlak. nádr.)	8.15	-	8.50	-	-	10.20	-	-	-	-	-	14.15	-	16.15	18.00
Maršov 1 (Rýchorka)	8.20	8.25	8.55	-	-	10.25	-	-	-	-	-	14.20	-	16.20	18.05
Maršov 4 (náměstí)	8.25	8.30	9.00	-	-	10.30	-	-	-	-	-	14.25	-	16.25	18.10
Temný důl (Veselý výlet)	8.30	8.35	9.05	-	-	10.35	-	-	-	-	-	14.30	-	16.30	18.15
Spálený Mlýn (parkoviště)	-	8.40	-	-	-	-	10.30	-	-	-	14.00	-	-	-	-
Křižovatka (hospoda)	-	8.50	-	-	-	-	10.40	-	-	-	14.05	-	-	-	-
Velká Úpa (Alamo)	8.40	8.55	9.10	-	-	10.40	10.45	-	-	-	14.10	14.35	-	16.35	18.20
Velká Úpa (náměstí)	8.40	9.00	9.15	9.45	10.15	10.45	10.50	11.15	12.15	13.15	14.15	14.40	15.45	16.40	18.25
Pec pod Sněžkou (Javor)	8.50	9.10	9.30	10.00	10.30	10.50	11.00	11.30	12.30	13.30	14.30	14.45	16.00	16.45	18.30
trasa Pec pod Sněžkou - Trutnov															
		*	N	*	*		N*	*	*						
Pec pod Sněžkou (Javor)	9.15	9.30	10.00	11.00	12.00	13.00	13.30	14.00	15.00	15.30	16.00	16.30	16.45	17.00	21.30
Velká Úpa (náměstí)	9.20	9.45	10.15	11.15	12.15	13.05	13.40	14.15	15.05	15.45	16.15	16.40	16.50	17.05	21.35
Velká Úpa (Alamo)	9.25	-	10.20	-	-	13.10	13.45	-	15.10	-	-	16.45	16.55	17.10	21.40
Křižovatka (hospoda)	-	-	10.25	-	-	-	13.50	-	-	-	-	16.50	-	-	-
Spálený Mlýn (parkoviště)	-	-	10.30	-	-	-	14.00	-	-	-	-	16.55	-	-	-
Temný důl (Veselý výlet)	9.30	-	-	-	-	13.15	-	-	15.15	-	-	17.00	17.05	17.15	21.45
Maršov 4 (náměstí)	9.35	-	-	-	-	13.20	-	-	15.20	-	-	17.05	17.10	17.20	21.50
Maršov 1 (Rýchorka)	9.40	-	-	-	-	13.25	-	-	15.25	-	-	17.10	17.15	17.25	21.55
Svoboda n. Úpou (vlak. nádr.)	9.45	-	-	-	-	13.30	-	-	15.30	-	-	17.15	17.20	17.30	22.00
Mladé Buky (žel. zastávka)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17.25	17.35	-	-
Trutnov 4 (Zelená louka)	9.55	-	-	-	-	13.45	-	-	15.45	-	-	17.35	17.40	17.40	22.10
Trutnov 1 (od Okr. úřadu)	10.00	-	-	-	-	13.50	-	-	15.50	-	-	17.40	17.45	17.45	22.15
trasa Lesovna - Javor / Javor - Lesovna															
Lesovna	9.15	9.45	12.45			Javor	12.30	15.00	16.00						
Javor	9.30	10.00	13.00			Lesovna	12.45	15.15	16.15						
trasa hotel Horizont - Javor															
interval 20 minut	8.45	16.45													

* nabírá lyžaře na znamení po celé trase

N - vůz pro max. 30 osob

V roce 1926 byla auta v Krkonoších spíše vzácností, dnes se musí jejich provoz a parkování v zimě usměrňovat. Nevhodně odstavené vozy brání vyhrnování sněhu a často i průjezdu dalších vozidel, nejvíce skibusů a linkových autobusů. Nejsledovanější je úsek okolo mostu v centru Velké Úpy. Před odchodem od vozu si dobře rozmyslete, zda vhodně parkujete!

PARKOVÁNÍ V PECI POD SNĚŽKOU

Hostům v Peci pod Sněžkou slouží tři veřejná, střežená parkoviště s celkovou zimní kapacitou 1000 vozů. Při pobytu ve Velké Úpě využijete v centru obce parkoviště pro sto vozů (tel. 499 896 156). Parkoviště v Peci U kapličky (tel. 499 736 179) s pětistými místy využívají v zimě především hosté, kteří přijeli na delší pobyt. Tady mohou zaparkovat také zájezdové autobusy. Parkoviště střeží kamerový systém 24 hodin denně. Osobní vozy jsou v Peci i ve Velké Úpě v prostoru uzavřeném závorou. Při vjezdu na parkoviště si řidič vezme parkovací lístek, podle kterého při odjezdu zaplatí. Cena parkování je v letošní zimní sezóně 160 Kč za prvních osm hodin a za každou další hodinu 4 Kč. Týdenní parkování stojí na střeženém parkovišti 700 Kč. Můžete zde dostat nejnovější vydání Veselého výletu.

Dvě hlavní parkoviště provozuje společnost O.K.Služby, která zajišťuje i zimní údržbu komunikací. Kromě vyhrnování sněhu na místních cestách a parkovištích provádí úklid i ze soukromých parkovišť a odstavných ploch. Objednávky vyřizuje pan Miroslav Kopecký na telefonním čísle 603 815 124. O.K.Služby zajišťují od pondělí do pátku v době mezi 8 a 12 hodinou také svoz technického komunálního odpadu ve speciálních plastových pytlích. V ceně pytle je odvoz a uložení odpadu na řízenou skládku. O.K.Služby vás prosí, nedávejte pytle na cestu od pátečního odpoledne do neděle.

O.K.Služby Pec pod Sněžkou, ředitel Jiří Šteiner, tel. 499 736 308, fax 499 896 159, parkovací služby, nákladní doprava, sběr technického komunálního odpadu.

Pension Nikola

V samém centru Pece pod Sněžkou, u hlavní ulice vedoucí k lyžařskému areálu, najdete rodinný pension Nikola. Základem kvalitní služby je ubytování ve větším apartmá a ve 12 pokojích vybavených WC, sprchou, televizorem, ledničkou a malým trezorem. Hosté mohou posedět v prostorné stylové jídelně rozšířené o malý bar. Zdejší kuchyně je výhradně česká a denně dostanete mimo jiné i pečené české moučníky. V pensionu Nikola si můžete objednat ubytování se snídaní, polo- nebo plnou penzi. V zimě si před domem nazujete lyže, sjedete k příbližovacímu vleku a za deset minut dojedete k nejlepším vlekům a sjezdovkám v Peci. Zpět sjedete na lyžích až k pensionu. V okolí pensionu jsou půjčovny lyží. Po túře i lyžování potěší prohládku v sauně a soláriu. Před domem je vlastní parkoviště s dostatečnou kapacitou po celý rok.

Pension Nikola v Peci pod Sněžkou, PSČ 542 21, majitel Alena Novotná, tel. 499 736 151, fax 499 736 251, e-mail: nikola-pec@volny.cz, www.nikolapec.cz, domluvíte se i německy.

Pension Veronika

Nový pension Veronika najdete uprostřed Pece pod Sněžkou v dolní části Velké Pláně na křižovatce cest k Malé Pláni a lyžařským vlekům, hotelu Horizont a k hlavní ulici. Moderní dům nabízí ubytování s polopenzí (21 lůžek) ve dvou, tří a čtyřlůžkových pokojích s koupelnou se sprchou a toaletou. Všechny pokoje mají satelitní televizi a mohou být doplněny o přistýlku. Z prosklené půlkruhové restaurace s venkovní terasou je nádherný výhled na město, kopce a lyžařské terény. Mezi speciality restaurace patří česká jídla jako domácí ovocné knedlíky s tvarohem a šlehačkou. Odpolední a večerní hosté sem chodí na lehká jídla, zmrzlinové poháry, točené pivo Plzeň a další nápoje. Ubytování mají zajištěnou snídani a večeři. Z pensionu Veronika jsou snadno dostupné všechny sportovní i společenské aktivity ve městě. Přímo u domu je 400 metrový lyžařský vlek se cvičnou loukou. Celoročně je v provozu ve 200 metrech vzdáleném hotelu Horizont sportovní centrum s krytým bazénem, whirlpoolem, saunou, soláriem, squashem, ricochetem, fitnesssem, kuželníkem a dalšími aktivitami. Snadno dostupné jsou i dva letní antukové tenisové kurty, lyžařské školy a půjčovny lyžařského vybavení. Půjčovnu horských kol najdete přímo v domě. Celoroční parkování je na vlastním parkovišti u objektu.

Pension Veronika, Pec pod Sněžkou čp. 309, PSČ 542 21, provozuje Petr Baláček, tel.: 499 736 135, fax: 499 736 134, tel. 608 281 321, e-mail: penzion.veronika@mybox.cz, www.veronika-pec.cz. Domluvíte se i německy.

Hotel Krokus ***

Hotel Krokus uprostřed Pece pod Sněžkou nabízí ubytování se snídaní nebo polopenzí v 17 dvoulůžkových pokojích s vlastní sprchou a toaletou. Některé se mohou rozšířit o přistýlku, jeden pokoj v přízemí je zařízený pro imobilní hosty. Snídaně a večeře ubytování hosté dostávají v jídelně, která je přes poledne a večer otevřená i kolemjdoucím. Na jaře a v létě se kavárna zvětšuje o posezení na terase. Tady je v provozu lávový gril pro přípravu pečených pochoutek. Hotel má vlastní parkoviště, na kterém hoteloví hosté pohodlně zaparkují v centru horského střediska, parkovné je v ceně pobytu. Rezervaci ubytování si zařídíte prostřednictvím elektronické pošty nebo telefonicky v hotelové recepci denně od 9 do 21 hodin. Kavárna s vlastními cukrářskými výrobky je otevřená denně od 9 do 22 hodin, restaurace v létě od 11 do 21 hodin. V domě je bankovní automat. Pro výběr letního programu je v recepci připraven přehled zajímavých míst v širokém okolí. V zimě se do lyžařského areálu svezete skibusem, který má zastávku jen 150 metrů od hotelu, nebo vyjedete příbližovacím vlekem. Zpět sjedete na lyžích až téměř k hotelu.

Hotel Krokus *, pošta Pec pod Sněžkou čp. 189, PSČ 542 21, majitel: ing. Miroslav Kopecký, tel.: 499 896 961, fax: 499 896 962, e-mail: hotel.krokus@iol.cz. Domluvíte se německy i anglicky.**

Penzion U Veselých

V centru Velké Úpy doporučujeme navštívit penzion U Veselých. Původní horský dům s moderní přístavbou stojí mírně ve stráni, od úpského náměstí je oddělen řekou. V létě zajíždějí auta až k penzionu, kde mohou parkovat. Penzion je rodinným podnikem s klidným domácím prostředím. Nabízí ubytování ve dvou až čtyřlůžkových pokojích s hygienickým koutem, část z nich je vybavena vlastní sprchou a WC. Snídaně jsou podávány formou švédských stolů, večer se podává tradiční česká kuchyně s možností výběru jídel včetně polévky, doplněná moučníkem či ovocem. Pobyt zpříjemní stylová jídelna s barem s nabídkou archivních vín, TV SAT, pingpongový stůl nebo šipky. Před domem je terasa s krásným výhledem na Pěnkavčí vrch a Portášky. K penzionu patří lyžařský vlek Hubert II (400m) s upravovanou sjezdovkou. Všechny lyžařské terény v Peci pod Sněžkou jsou snadno dostupné skibusem.

Penzion U Veselých, Velká Úpa čp. 222, PSČ 542 22, majitel ing. Jiří Veselý, tel., fax: 499 736 235, email: veselypenzion@email.cz, www.veselypenzion.cz, domluvíte se německy a anglicky.

Pec pod Sněžkou

Dlouholetá diskuse o stavbě nové lanové dráhy na Sněžku vstoupila do povědomí většiny návštěvníků Krkonoš. Velmi zjednodušeně řečeno, stojí dnes proti sobě dva rozdílné názory zastoupené vlastníkem a provozovatelem stávající lanovky na straně jedné a pracovníky ochrany přírody na straně druhé. V nejbližší době se můžeme dočkat několika zásadních rozhodnutí, která spor obou hlavních stran rozsoudí. Požádali jsme akciovou společnost Lanová dráha Sněžka a Správu Krkonošského národního parku o vyjádření. Jejich argumenty vám bez zásahu či komentáře předkládáme, abyste si udělali vlastní názor na to, zda na Sněžce stavět nebo nestavět.

redakce

Když byla před 53 lety uvedena do provozu lanová dráha na Sněžku, určitě její stavitelé nepředpokládali, jak vášnivě diskuse vyvolá otázka její modernizace. Možná kdyby věděli, co bude za půl století následovat, upustili by od její výstavby úplně. Nicméně jsme s odstupem času přesvědčeni, že vykonali mnoho pro další rozvoj Krkonoš. A zejména pro nejdynamičtější se rozvíjející průmyslové odvětví, cestovní ruch.

Co předcházelo dnešnímu stavu?

V roce 1997 došlo k privatizaci lanové dráhy. Vlastníky se staly dvě sousední obce, jejichž územím lanovka vede, město Pec pod Sněžkou a obec Malá Úpa. Brzy se ukázalo, že se dva spoluvlastníci nemusí domluvit na představách o dalším provozu a zejména budoucnosti samotné lanovky, proto

došlo k finančnímu narovnání znesvářených stran a jediným vlastníkem se stalo město Pec pod Sněžkou.

Ihned po získání 100% vlastnictví lanové dráhy, začala akciová společnost Lanová dráha Sněžka, která je také provozovatelem lanovky, s přípravnými pracemi na projektovou dokumentaci k územnímu řízení na stavbu nové lanovky na Sněžku. Současně zadala Mgr. Karlu Houdkovi zpracování dokumentace E.I.A. - hodnocení vlivu stavby na životní prostředí. Bez zpracování tohoto dokumentu a následných kroků, které vyplývají ze zákona č. 244/92 Sb. o posuzování vlivu na životní prostředí, by nebylo možné o případné rekonstrukci či výstavbě nové lanovky ani uvažovat. Z uvedeného zákona totiž mimo jiné vyplývá, že investiční činnost je v I. zóně národního parku zakázána, pokud není Ministerstvem životního prostředí udělena výjimka. Dalším důvodem proč musí být dokumentace E.I.A. vypracována je výstavba nové sjezdové trati, při které dojde k odlesnění více než 5 hektarů lesních porostů.

Co vedlo akciovou společnost Lanová dráha Sněžka k rozhodnutí přikročit k přípravě výstavby nové lanovky včetně sjezdové tratě a současně naplnění usnesení zastupitelstva města Pec pod Sněžkou, jakožto většiny akcionáře?

Hlavním důvodem je stáří lanovky, její morální i technické zastarání. Každý náhradní díl je nutné vyrobit jako originál, nelze použít díly lanových drah v současnosti vyráběných. Tím dochází k neúměrnému zvyšování provozních nákladů lanovky. Lanovka prochází pravidelnými revizemi, včetně defektoskopických zkoušek. Přesto u 53 let starého zařízení nelze vyloučit závadu, která může vést k okamžitému zastavení provozu lanové dráhy. V této souvislosti jsou úvahy ochránců přírody o tzv. provozu na dožití, kdy hovoří i o desítkách let dalšího provozu, zavádějící a nepřímou tak nutí vlastníka i provozovatele lanovky k riziku výrazně většímu, než je u zařízení nového.

Dalším důvodem pro stavbu nové lanové dráhy je rozvoj horského střediska Pec pod Sněžkou. Současný trend v lyžařských dopravních zařízeních je přechod od vleků k lanovkám. V příštím roce by akciová společnost SKI Pec měla uvést do provozu sedačkovou lanovku na Hnědý Vrch. Oblast Růžohorek je jednou z posledních lokalit, kde je možné v Peci pod Sněžkou vytvořit novou sjezdovku, navíc s parametry, které umožní konání závodů světového poháru žen v „SUPER G“. Ostatně trasa uvažované sjezdové tratě byla vytyčena pracovníky Správy KRNAP tak, aby vyhovovala plánům těžby a zohlednila stáří lesních porostů. Nenevýznamnou roli při vytyčení sjezdovky hrálo i posouzení případných erozních dopadů.

Dalším aspektem je přiblížení nového lyžařského areálu do centra obce a zároveň zklidnění lokality Růžového dolu, kde se nyní nachází výchozí stanice lanovky. V této souvislosti investor ve svém podnikatelském záměru uvažuje o zalesnění stávající trasy lanové dráhy v trase Pec pod Sněžkou

- Růžová hora a zároveň s každoročním odštěpem tržeb ve prospěch lesního hospodářství v oblasti dotčené výstavbou. Investor si je vědom náročnosti výstavby v národním parku a je připraven použít technologie, které omezí negativní dopady na dotčené území.

Posledním ze zásadních argumentů je udržení konkurenceschopnosti Pece pod Sněžkou ve srovnání s ostatními horskými středisky, protože při likvidaci lanové dráhy na Sněžku, ať už cílené rozhodnutím orgánů ochrany přírody, či vlivem technického stavu lanovky, by došlo k výraznému poklesu návštěvnosti území a tím k vzniku nezaměstnanosti a druhotným ekonomickým dopadům. Tato skutečnost je o to aktuálnější, protože se blíží vstup České republiky do Evropské unie.

Jaké představu má investor?

Z oblasti Bystřiny vedle parkoviště U kapličky navrhujeme vést čtyřsedačkovou odpojitelnou lanovou dráhu firmy Leitner na Růžohorky. Cílová stanice I. úseku lanové dráhy by byla umístěna vpravo vedle boudy Růžohorky. Odtud by pak pokračovala kabinová lanová dráha směrem k nynější mezistanici Růžová hora, kde by stála úhlová stanice. Ta by odklonila lanovku do stávající trasy druhého, horního úseku. Cílovou stanicí na Sněžce navrhujeme umístit do nového objektu v místě dnešní České boudy. Tak by na české straně vrcholu stál pouze jeden objekt, čímž by došlo k „estetickému vyčištění“ nejvyšší hory našeho státu.

Sjezdová trať by vedla z Růžohorek vlevo od lanovky ve směru mezi luční enklávou Větrník a Karlův Vrch, kde by prošla pod lanovkou a velkým obloukem zakončila pouť lyžařů u výchozí stanice na Bystřinách v centru Pece. Celá trasa sjezdové trati by byla osazena plně automatickým zasněžovacím systémem firmy Leitner, o úpravu sjezdovek by se staraly dva stroje značky Prinoth, jeden s vlečným zařízením pro úpravu exponovaného úseku před dojezdem k výchozí stanici lanové dráhy.

Navrženy jsou i nové objekty. Budova výchozí stanice lanové dráhy by kromě zázemí obsluhy lanovky zahrnovala vstupní halu s pokladnou, sídlo vedení akciové společnosti, občerstvení, toalety a sklad pohonných hmot pro stroje na úpravu sjezdovky. Na Růžohorkách by byl pouze objekt pro obsluhu lanovky a garáže pro rolby. Jako součást úhlové stanice na Růžové hoře jsou navrženy garáže pro kabiny lanové dráhy. V již zmíněném novém objektu v půdorysu České boudy na Sněžce by mimo technologie lanovky byly pouze provozy nezbytné pro zajištění bezpečnosti a potřeb cestujících či pěších návštěvníků.

Kdy by se záměr mohl stát skutečností?

V tuto chvíli mají časový harmonogram výstavby v rukou pracovníci Ministerstva životního prostředí ČR. Že to z jejich strany nebude žádný kvapík se ukázalo už při obeznámení se s předloženou dokumentací E.I.A., které jim trvalo téměř pět měsíců. Nyní byla Lanová dráha Sněžka a.s. jako zadavatel

dokumentace vyzvána k dopracování dokumentace E.I.A. a to ve smyslu připomínek všech zúčastněných. Po předání dopracované a doplněné dokumentace Ministerstvu životního prostředí bude vše pokračovat ve lhůtách, které stanoví již zmíněný zákon č. 244/92 Sb. Jsme přesvědčeni, že pokud se najde na všech stranách dobrá vůle tuto dlouholetou kauzu uzavřít a ne její řešení oddalovat, mohla by výstavba první etapy, tedy lanovky z Pece na Růžohorky včetně sjezdové trati a zasněžování, začít v roce 2004. Investor budoucího areálu, Lanová dráha Sněžka a.s. chce jít cestou, která zaručí návratnost vložených prostředků, ne cestou rizika neúměrného úvěrového zatížení. I proto je celý projekt rozdělen do dvou etap, přičemž v druhé etapě je stavba lanovky z Růžohorek přes Růžovou horu na Sněžku.

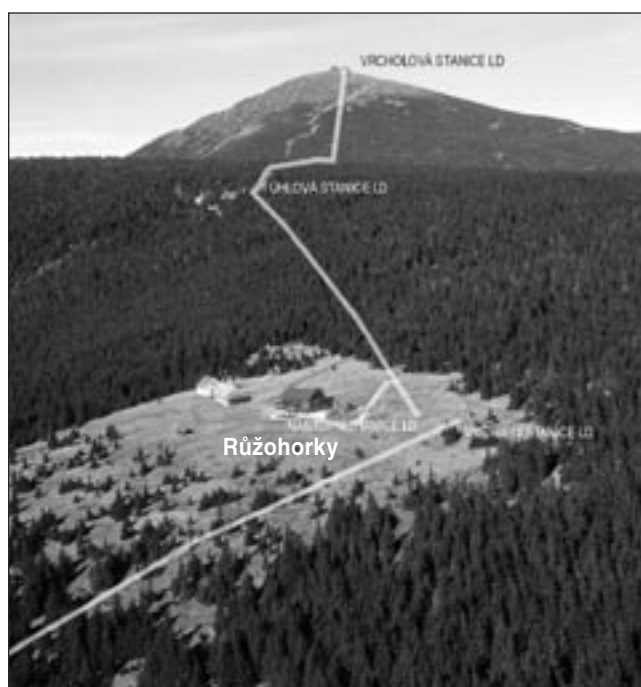
Akciová společnost Lanová dráha Sněžka zve všechny návštěvníky Pece pod Sněžkou k jízdě lanovkou, která díky obětavosti a fandovství zaměstnanců společnosti již 53 roků vozí spokojené turisty z domova i ze zahraničí bezpečně na vrchol Sněžky, dominantu nejen Pece pod Sněžkou, ale i Královéhradeckého kraje, na nejvyšší horu České republiky. Jsme hrdí na to, že i přes mnoho nástrah se nám podařilo toto jedinečné zařízení udržet v provozu a zachovali jsme tak možnost pro zdravotně postižené, seniory či malé děti, aby se rozhlédli do kraje z výšky 1 602 metrů nad mořem.

Na Vaší návštěvu se těší

MUDr. Petr Martinov
předseda představenstva
Lanová dráha Sněžka a.s.

JUDr. Tomáš Paducha
předseda dozorčí rady
Lanová dráha Sněžka a.s.

www.lanovkasnezka.cz

1800

1900

Stejně jako každý nejvyšší vrchol, přitahuje rovněž nejvýše položený bod České republiky návštěvníky domácí i zahraniční. Od roku 1456, kdy se udává první doložený výstup na Sněžku, sem dorazily milióny lidí. Od roku 1681 je lákala vrcholová kaple sv. Vavřince, od poloviny 19. století i Česká a Pruská bouda. Do roku 1949 však všichni museli stoupat „po svých“. Teprve v posledních 53 letech usnadnila zdolávání Sněžky lanová dráha. Její životnost se však chýlí ke konci a je proto namístě otázka, na kterou hledá odpověď nejen Správa Krkonošského národního parku (KRNAP). Jak budeme Sněžku zdolávat v budoucnu? Pouze pěšky, nebo novou lanovou dráhou?

Jaké jsou varianty dostupnosti Sněžky?

Diskuse kolem výstavby nové lanovky na vrchol Sněžky jsou již letité, ale až v poslední době nabraly na obrátkách. V letech 1994-95 se zástupci dotčených institucí zabývali čtyřmi variantami řešení dostupnosti Sněžky: **A.** výstavbou nové lanové dráhy z Pece až na vrchol, **B.** výstavbou nové lanovky z Pece pouze na Růžovou horu a odstraněním horního úseku bez náhrady, **C.** úplným odstraněním a **D.** rekonstrukcí dnešní lanovky. Všechny varianty jsou v dnešní trase, varianty A a B doplněné o novou sjezdovku z Růžohorek do Pece. Výsledkem bylo doporučení prvních dvou variant za přesně stanovených podmínek. Jednání pokračovala o 5 let později a přibýly další dvě varianty: **E.** výstavba nové lanové dráhy z Pece přes Růžohorky a Růžovou horu až na vrchol Sněžky a **F.** výstavba nové lanovky z Pece pouze na Růžohorky a ponechání dnešního horního úseku z Růžové hory na Sněžku na dožití (bez lanovkového propojení obou úseků). Obě varianty opět počítaly s výstavbou nové sjezdovky mezi Růžohorkami a Pecí.

V červnu 2002 byla ministerstvu životního prostředí (MŽP) předložena dokumentace o hodnocení vlivu nové lanovky a lyžařského areálu na životní prostředí (tzv. EIA), kterou zadala akciová společnost Lanová dráha Sněžka. Dokumentace byla předložena k vyjádření řadě institucí i veřejnosti a po jejím dopracování, opakování a veřejném projednání k ní MŽP vydá závěrečné stanovisko, které poslouží jako jeden z podkladů pro rozhodování orgánů státní správy, například stavebního úřadu.

V čem je hlavní spor?

Úsek mezi Růžovou horou a vrcholem Sněžky se nachází v přírodovědně nejceněnějších partiích Krkonoš. Zdejší „krkonošská tundra“ je unikátní mozaikou ekosystémů charakteristických pro Alpy i severní Skandinávii, která nemá obdoby v celé střední Evropě. A přitom je svou rozlohou tak malá – pouhých 16 km², asi 3% plochy celých Krkonoš. Vrchol Sněžky proto požívá nejvyššího stupně ochrany přírody v České republice i v Polsku: leží v nejprísnejší chráněné zóně národního parku, v nejpřísnější jádrové zóně mezinárodní česko-polské biosférické rezervace UNESCO a téměř jistě se stane součástí chráněných území evropského významu v rámci soustavy Natura 2000.

Proč na Sněžku pěšky?

Nejen pro zdraví, zlepšení fyzické kondice a skutečné pokoření vrcholu „šestnáctistovky“ v duchu etiky zdolávání hor, ale také pro bezprostřední zážitek z těsného kontaktu s mnohdy drsnou horskou přírodou. Kdo zdolá Sněžku po svých, bude si více cenit svého výkonu, ale také horské přírody.

Co navrhuje Správa Krkonošského národního parku?

Náš kompromisní návrh je založen na úvaze, že městu Pec bude umožněn ekonomický přínos z lyžařského areálu mezi Růžohorkami a Pecí a naopak ve prospěch ochrany přírody budou vyloučeny veškeré stavební aktivity mezi Růžohorkami, Růžovou horou a vrcholem Sněžky. Podporujeme proto variantu F, tedy výstavbu nové lanovky z Pece na Růžohorky (s přepravní kapacitou 1000-1200 osob za hodinu v zimě a maximálně 400 osob za hodinu v létě) a s jedinou sjezdovkou opačným směrem. Návrh podmiňujeme ponecháním stávajícího horního úseku z Růžové hory na Sněžku pouze na dožití, likvidací České boudy na vrcholu bez náhrady, odstraněním spodního úseku lanovky z Pece na Růžovou horu a zalesněním jejího průseku, vyloučením zásahu do lesních porostů podél turistické cesty z Růžohorek na Růžovou horu a vyloučením výstavby nové lanovky v úseku Růžohorky – Růžová hora – Sněžka.

Je to návrh pro přírodu opravdu optimální?

Není. Navrhovaný lyžařský areál mezi Růžohorkami a Pecí je nezbytné považovat za vstřícný kompromis, volící ze „dvou zel“ to menší. Plánovaný zásah do horských lesních porostů mezi Růžohorkami a Pecí je velmi diskutabilní – v národním parku totiž předpokládá odlesnění 7-8 hektarů lesa. Vznik nových porostních stěn je spojen se značným rizikem následného rozpadu dotčených lesů pod vlivem imisí, větru či kůrovce. I přesto jsou však

2000

2100

rizika negativních dopadů výstavby nové lanovky na tundrové ekosystémy nad horní hranicí lesa nesrovnatelně větší. Obnově citlivé krkonošské tundry žádné peníze nepomohou. Bude-li její návrat vůbec možný, potrvá stovky let!

Je přeprava lidí lanovkou ekologicky nejšetrnějším řešením?

Častým argumentem „pro lanovku“ je tvrzení, že lidé „na laně“ škodí méně než pěší návštěvníci. S takovým tvrzením lze částečně souhlasit, má však i řadu slabín. Lidé přepravovaní lanovkou si sice nezkracují cestu, ale odhazují odpadky či ruší zvěř pokřikováním nebo křiklavým oblečením stejně jako pěší. A pěší provoz vyloučit nelze. Vždy budou skupiny lidí, kteří dají přednost výstupu na vrchol před lanovkou, a vždy budou lidé, kteří na vrchol sice vyjedou, ale dolů půjdou pěšky. Zásadním argumentem proti lanovce je však její výstavba – nejprve je přece nutné do nejpřísněji chráněné přírody dopravit mechanizaci a tuny materiálu, celé zařízení postavit a staré odstranit!

Víme vůbec, kolik lidí Sněžku navštíví?

Roční návštěvnost celého masívu Sněžky odhadujeme asi na 800 000 lidí. Z dostupných podkladů vyplývá, že přes 60 % návštěvníků vyjde na Sněžku pěšky, i když lanovka existuje, a plných 75 % jde pěšky zpět, tj. včetně části osob vyvezených na vrchol lanovkou. Většina návštěvníků lanovku na Sněžku nepotřebuje, takže její zrušení by snížilo návštěvnost a tím i zátěž vrcholu až o 30 %.

Co děti, starší a handicapovaní návštěvníci?

Spodní úsek lanovky umožní návštěvníkům překonat strmý svah mezi Pecí a Růžohorkami, odkud lze bez výrazné fyzické námahy vystoupat po turistické cestě až na vrchol. Přestože je cesta opravena, zůstane i tak pro některé pohybově handicapované lidi neschůdná. Většina z nich si je však vědoma, že stárá či zdravotní problémy jim neumožňují na vrchol vystoupat. Pro další je zdolání Sněžky takovou výzvou, že ji absolvují i přes svůj handicap. Příkladem, kdy invalidní návštěvníci Krkonoš se na vrchol Sněžky dostali bez pomoci lanovky, existuje celá řada.

Jak bude řešena bezpečnost návštěvníků na vrcholu?

Město Pec pod Sněžkou a Správa KRNAP se shodují na nutnosti demolice chátrající České boudy. Na Sněžce však zůstává Polská bouda, kterou využívají i čeští návštěvníci. Navíc po očekávaném vstupu obou států do Evropské unie již nebude hranice na vrcholu žádným problémem.

Je naše varianta dobrá pro ekonomiku města Pec pod Sněžkou?

Lze předpokládat, že finanční přínos z lyžařského areálu ve spodní části bude výrazně vyšší, než z horního úseku lanovky s omezenou přepravní kapacitou. Tvrzení, že „Sněžka bez lanovky ohrozí ekonomiku Pece“, je navíc zjednodušené. Lanovka je pouhou částí dosud neřešené dlouhodobé strategie rozvoje města. Zkušenosti ze západoevropských národních parků ukazují, že nejvíce peněz obecní pokladně i místním podnikatelům přinášejí „vícedenní“ návštěvníci. Strategie se proto zaměřuje na přilákání většího počtu těchto návštěvníků na úkor „jednodenních“. A lanovka až na vrchol jednoznačně podporuje návštěvníky jednodenní. Tím spíše, jestliže v Peci schází dostatečně pestrá nabídka dalších turistických služeb v porovnání např. se Špindlerovým Mlýnem.

Existuje vůbec nějaké řešení, ponechávající lanovku až na vrchol a neškodící přírodě?

Takovému řešení se nejvíce blíží rekonstrukce dnešní lanovky v dnešní trase, tedy varianta D. Zachováá přístup všem návštěvníkům až na vrchol, vylučuje jakékoliv kácení lesa a při citlivém provedení je únosná i pro horskou přírodu.

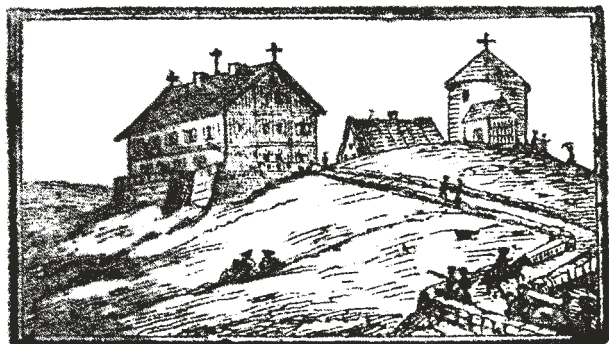
Co dělá Správa KRNAP pro ochranu unikátních hodnot Sněžky?

Důležité je usměrňování návštěvníků sítě turistických cest. V posledních letech byly všechny cesty na vrchol Sněžky opraveny, zúženy na přijatelnou šířku a jejich okolí se postupně vrací k přírodnímu stavu. Cesty úspěšně odolávají extrémním klimatickým podmínkám, jsou schůdné a návštěvníci, uvědomující si existenci národního parku, proto nemají důvod je opouštět a vyšlapávat zkratky obtížnějším terénem. Nezanedbatelná je rovněž výchova. Upozorňováním na přírodovědné hodnoty Krkonoš (ekologická expozice v Obřím dole, publikované materiály) se snažíme přesvědčit návštěvníky o mimořádném významu zdejšího Národního parku a jeho přírody, která je svými hodnotami srovnatelná s jinými národními památkami, jako je Národní divadlo či Národní muzeum.

RNDr. Jiří Flousek, Ph. D.
vedoucí odboru ochrany přírody
a informatiky KRNAP

Ing. Jiří Novák
ředitel Správy KRNAP

Další informace k přírodovědným hodnotám Sněžky i k problematice lanovky získáte v materiálech vydaných Správou KRNAP nebo na www.krnep.cz.

Fried. Pohl, Schneekoppe.

ROZLOUČENÍ S ČESKOU BOUDOU

Ať jednání o stavbě nové lanovky z Pece směrem na Sněžku dopadnou jakkoli, nejvýše položená stavba v České republice bude zbořena. Stav České boudy na vrcholu Sněžky je špatný. Dokonce hrozí, že některé části po desetiletí neudržovaného domu se brzy zřítí. Veranda má propadlou střechu a je k hlavní budově přitažena silným vázacím drátem. Uvnitř vše plesniví, podlahy v přízemí se propadají, oloupané nátěry visí ze stropů jako krápníky a téměř všechna rozbitá okna jsou zabetonována. Malá skleněná tabulka „III. cenová skupina s 30% přírážkou“ a kalendář z roku 1985 v bývalém lokále připomínají, že tu ještě nedávno byl otevřený hostinec. Architektura ani dřevěná konstrukce stavby nejsou zajímavé, největší ztrátou je ukončená historie a tradice polohou výjimečného domu.

Českou boudu postavil v roce 1868 na části vrcholu patřící do katastru obce Malá Úpa Hermann Blaschke, hospodský z Pomezní, tehdy Blaschkovy boudy. V tu dobu v létě na Koppu, jak se vrcholu Sněžky říkalo, proudily především ze slezské strany zástupy návštěvníků. Pro ně od roku 1850 sloužila Pruská bouda, která stála na vysoké kamenné podezdívce u cesty k Pomezním Boudám. Blaschke provozoval Českou boudu jen dva roky, pak ji prodal ekonomicky silnějšímu sousedovi Friedrichu Sommerovi z Pruské boudy. Spojení obou vrcholových podniků vydrželo až do roku 1945. Od Sommera obě boudy koupil v roce 1875 Friedrich Pohl z Krummhübelu, dnešního Karpacze, a hned tu nechal v České boudě zřídit c.k. telegrafní stanici. Protože boudy byly v provozu jen v létě, byl dlouhých 25 let až do roku 1901 zimním hlídačem horal z Malé Úpy Johann Kirchschrager. Jako první provázel v zimě řadu hostů a dostal od císaře Franze Josefa kříž za zásluhy. O největší rozkvět a prosperitu se na Sněžce zasloužil Emil Pohl, který s rodinou vedl živnost v letech 1886 až 1921. Třetí generaci Pohlů na Sněžce řídil až do roku 1945 jeho syn Heinrich. Protože provozovali podniky na území dvou států, nakupovali zboží a služby na té straně hor, kde to bylo výhodnější. Na vrcholu se tehdy bez problémů platilo rakouskými a později československými korunami i říšskými markami. Pohlové organizovali partu nosičů, kteří především z Velké Úpy vynášeli šest dní v týdnu po celé léto na krosnách vše potřebné. Podávala se tu i vybraná jídla a vína, pivo bylo samozřejmostí. I chudý poutník tu dostal Koppenkäse, tedy horský sýr. Až do roku 1912 byla vzácností pitná voda, kterou nosiči ve stokilových sudech vynášeli od

Obří boudy. Potom majitel panství hrabě Rudolf Czernin-Morzin, kterému patřily až do roku 1927 všechny pozemky na české straně Sněžky, postavil na potoce v Rudné roklí vodárnu, ze které Peltonovo kolo čerpalo potrubím vodu do nádrže v České boudě, tedy do výšky 292 metrů. Skrytou kovovou vanu asi na pět kubíků někdo nedávno odhalil vytržením prken bednění mezi 1. a 2. podlažím. Ve starých zápisech popsany chrlíci ve tvaru lví hlavy tu už není.

Na rozdíl od sousední Pruské sloužila Česká bouda především jako hostinec. Sál s výhledem na Lví důl a Malou Úpu zažil hodně veselých zábav a tancovaček při flašinetové muzice. Později sem nosiči vynesli klavír a při významnějších událostech přišla celá kapela. Sál byl vyzdoben ve stylu loveckého salónku s parožím jelenů, daňků a dokonce rohů antilopy. Někdy po roce 1910 Pohlové hospodu zvětšili o velkou verandu. V obou boudách na Sněžce mohlo přespat až 300 výletníků. V České boudě bylo pro hosty devět nevelkých pokojů. Pět mělo okna směrem k Malé Úpě, ze čtyř pokojů se hledělo na kapli svatého Vavřince. Další lůžka podle potřeby přibývala vždy večer v sále, říkalo se jim Matrazenlager, tedy matracové ležení. Když bylo i tak úplně plno, vyvěsili na Sněžce prapor a ostatní zájemci museli zůstat dole na Obří boudě nebo od roku 1921 ve Slezském domě. Hlavní atrakcí pro ubytované hosty byl východ slunce.

Po znárodnění České boudy v roce 1945 se národnímu správci Františku Novákovi, podařilo boudu v těžkých hospodářských poměrech oživit. Na poslední chvíli zabránil vystěhování posledních nosičů z rodiny Hoferů do Německa. Ti boudu zásobovali až do spuštění lanovky v roce 1949. Sedačková lanovka zajistila vysokou návštěvnost vrcholu i České boudy, ale socialistické vlastnictví a podnikání způsobilo její úpadek. František Novák boj o prosperitu boudy vzdal a odešel do Kanady. Zůstala otevřená jen restaurace, pokoje už nebyly pro hosty. V zimě 1957 zamrzlo potrubí vodovodu a bouda přišla o vlastní vodu. Poslední oprava boudy proběhla v roce 1972, ale pak se v hostinci střídala personál a hlavně v posledních letech Krkonošské hotely a potom Interhotely úplně zanedbaly údržbu. I čekání na realizaci nové lanovky a boudy přispělo k dnešnímu neutěšenému stavu.

Provoz uzavřela v roce 1990 Okresní hygienická stanice kvůli vypouštění nečištěné odpadní vody. Už tehdy ve znovuo-
tevření České boudy věřil málokdo.

Vrcholové boudy měly i své vlastní peníze. V době inflace v Německu na začátku dvacátých let 20. století byl nedostatek drobných peněz a proto si nechal majitel bud na Sněžce Emil Pohl razit nouzové mosazné mince v různé hodnotě. Jednu takovou 100 fenikovou vykopal v červenci 2001 při opravě cesty těsně pod bývalou Pruskou boudou cestář Suky. WERTH-MARKE, neboli hodnotová známka tehdy platila na Pruské i České boudě.

Nejsnadněji se na vrchol Sněžky na lyžích dostanete z Pece pod Sněžkou přes Lučiny, Lesní boudu, Liščí horu, Bufet Na rozcestí, odkud jde kolem Výrovky a přes Luční sedlo až k Luční boudě upravovaná lyžařská cesta. Od Luční boudy (v době uzávěrky není jasné, zda bude v zimě v provozu) přejedete přes zaváté Úpské rašeliniště ke Slezskému domu a s lyžemi v ruce vystoupáte na vrchol.

V zimě je hlavní výstupová cesta z české strany Obřím dolem uzavřena kvůli nebezpečí lavin nebo ledovému povrchu. Z Velké Úpy vede zajímavá žlutě značená cesta Šramlem na Růžohorky (doporučujeme navštívit stylový hostinec), kde se spojuje se zeleně značenou cestou z centra Pece pod Sněžkou. Z Růžohorek se za hodinu až hodinu a půl dostanete na vrchol Sněžky. Poslední kilometr může být na ledovém povrchu nebezpečný.

HORSKÁ BOUDA SMETÁNKA

Jen 200 metrů nad dolní stanicí lyžařského vleku Bramberk - Hnědý Vrch přímo na nejdelší sjezdovce v Peci najdete horskou boudu Smetánku. Můžete ji znát z filmu Sněženky a machři. V zimě je skvělým výchozím místem pro lyžování, v létě pro vycházky do okolních lesů i na horské túry. Kolem vedou cesty na hřebeny přes Severku nebo přes Liščí horu. Prochází tudy i vycházková trasa Vlčí jáma. Nejstarší zprávy uvádějí, že v prosté chalupě dlouho hospodařili chovatelé dobytka Tippetové. Krátce po roce 1900 Johann Hofer, obchodník s horským máslem, zřídil na půdě hostinské pokoje a pozval do svého domu první letní hosty. Hlavní zájem o boudu přinesly začátky lyžování. Proto Franz Rücker v roce 1930 postavil velký třípodlažní dům pojmenovaný podle místa Braunbergbaude, tedy bouda na Hnědém Vrchu. Původní roubenka dodnes tvoří část přízemí, jak poznáte v interiéru jídelny. Za dobrými lyžařskými terény sem už 80 let jezdí lyžaři z Čech a z Německa. I během války k Rückermům na trénink přijížděla naše později výborná závodnice Květa Lelková. V roce 1945 nový správce boudy Karel Leffler dům přejmenoval vlastenecky na Smetanovu boudu, ze které se během času stala květina Smetánka.

Privatizací bouda přešla do dobrých rukou, už pět let je postupně opravována a vylepšována. Nabízí ubytování v zimě s plnou a v létě s polopenzí, celkem i s přistýlkami 65 lůžek. Mohou sem přijet i větší školní skupiny. Základem spokojenosti hostů je dobrá česká kuchyně s velkými porcemi a oblíbenými moučníky. Polovina pokojů má vlastní koupelnu se sprchou a WC, ostatní umývadlo s teplou vodou a dalším vybavením na patře. Můžete posedět v nekuřácké nebo kuřácké jídelně s barem. Čepuje se tu pivo Gambrinus. K dispozici je velká herna se stolním fotbalem, kulečnickem a stolním tenisem, v domě je satelitní TV. Zajímavostí boudy je vytápění a ohřev vody ekologicky čistým tepelným čerpadlem.

Bouda Smetánka, Pec pod Sněžkou čp. 45, PSČ 542 21, majitelé Ilona a ing. Luboš Brahovi, tel. 499 736 202, fax 491 424 850, nabízí ubytování se stravováním. Parkování je v létě u boudy, v zimě na střeženém parkovišti Zelený Potok v centru Pece. Domluvíte se i německy a anglicky. www.muweb.cz/cestovani/chatasmetanka

ZAČÁTKY ZIMNÍHO ZÁVODNÍ

Miloslav Bartoš

Zavedení lyží do Krkonoš v posledním desetiletí 19. století přineslo do nejvyšších českých hor převratné změny. Ještě dříve než se „dřevěná prkénka“ naučili používat horalé jako dopravní prostředek, umožnily i u nás vznik nového odvětví zimních sportů – lyžařství. Jeho rozšiřování v „německé“ části pohoří se ujal Spolek německých lyžařů v Krkonoších založený roku 1896 ve Vrchlabí a po něm brzy další sdružení, která postupně vznikla takřka ve všech horských obcích. Na pozvání krkonošských lyžařů přijížděli do Krkonoš horští studenti z vysokých škol v Německu, působili zde nejen jako trenéři předvádějící tehdy nejvyšší techniku jízdy a skoku, ale účastnili se i prvních závodů. Celých padesát let bylo ve znamení soutěžení Norů s lyžaři ostatních zemí. Ve Špindlerově Mlýně z podnětu místního lékaře Wilhelma Picka vznikl Spolek zimních sportů (WSV) již roku 1902 a ještě v téže roce uspořádal první závody. Už v čase před zavedením lyží nabízel špindlerovští svým zimním hostům jízdy na rohačkách a sáňkách. Ale teprve lyže znamenaly přeměnu Špindlerova Mlýna v nejvýznamnější středisko zimních sportů v Krkonoších. Špindlerovský spolek každoročně pořádá závody pro dospělé i mládež v běhu, skoku a sjezdu. Na prvním pouze „sněhovém“ můstku v blízkosti dnešního hotelu Esplanade předváděli za účasti davu diváků tzv. dvojskok, při němž o dosažení největší délky soutěžili souběžně dva závodníci. Roku 1906 postavili ve Svatém Petru první pevný můstek, který umožňoval skoky v rekordní délce až 30 m. Na mistrovství Svazu německých zimních spolků Krkonoše 18. ledna 1908 zvítězil ve skoku Rudolf Holmann a porazil Nory výkonem 24 m. Tento český a později i československý rekord oficiálně překonal až roku 1921 Karel Jarolímek na můstku v Holmenkollenu. O dva roky později se ve Špindlerově Mlýně konal i přebor Rakouského lyžařského svazu, v němž získal mistrovský titul v běhu i skoku Franz Buchberger z Rennerových bud, který odsunul Nora O. Blicha na druhé místo. Už tehdy sloužil stále stoupajícímu počtu návštěvníků téměř 500 m dlouhý elektrický sáňkařský vlek, patrně první v Evropě, který hned v první sezóně přepravil na 3000 sáňkařů a lyžařů.

Po vzniku Československé republiky organizovali špindlerovští vedle spolkových přeborů a mezinárodních závodů i mistrovství nově založeného Hlavního svazu německých spolků pro zimní sporty (HDW). Za účasti Norů se konaly závody v lednu 1925, na nichž skočil Walter Buchberger rekordních 33,5 m. Jak bohatým životem žil Špindlerův Mlýn a jakou zábavu a podívanou hostům nabízel ve třicátých letech minulého století ukazuje dochovaný program pro zimní sezónu 1932 - 1933. Obsahuje řadu termínů utkání v ledním, tehdy kanadském hokeji, sáňkařské závody pro domácí i hosty, Okresní přebor krkonošských sáňkařů, závody v běhu na lyžích pro hosty, skokanské tréninky a závody pro členy svazu spolků, skokanské závody pro děti (!), závody v běhu přes překážky a skijöringu (jízda na lyžích za koněm), jízdy v kostýmech a maskách, noční jízdy sáňkařů s lampiony, sáňkařský maškarní průvod na kluzišti a nakonec sezóny závody ve sjezdu a velikonoční závody ve skoku. Sjezdové lyžování ve Špindlerově Mlýně zdomácnělo až od roku 1933, kdy hoteliéři založili lyžařskou školu Slalom. Každý hotel měl svého trenéra i svou cvičnou louku.

Nejvýznamnější sportovní události se ve Špindlerově Mlýně odehrávaly od 2. poloviny let třicátých. Po 15. mistrovství HDW, které mělo vedle severských disciplín na programu také sjezd a trojkombinaci, se zde v únoru 1935 poprvé konalo i mistrovství Československa v běhu na 18 km, v závodě sdruženém a ve skoku. Soupeřili na něm reprezentanti českých lyžařských klubů s nejlepšími závodníky HDW. Skákalo se na novém Masarykově můstku v Labském dole nedaleko dnešní Myslivny a ostravský Alfred Steinmüller vytvořil nový československý rekord 70,5 m metru. Druhé mistrovství následovalo hned další rok, týden po skončení 4. olympijských her v Garmisch-Partenkirchenu. Tak mohli přijet již tehdy skvělí japonští lyžaři. Ve skoku byli nejlepší Norové, vyhrál bronzový z nedávných olympijských her R. Andersen výkonem 79 metrů. To již končil čas soupeření českých a německých lyžařů ve společném státě. Špindlerovští ještě stačili uspořádat jubilejní 35. přebory svého spolku. Soutěžili však pouze ve sjezdových disciplínách. Sjezd se jezdil na později nejznámějším úbočí z vrcholu Pláně do Svatého Petra. Slalom byl vytyčen na trati se startem u dnešní Lověny a cílem u Protěže. Soutěžilo se nejen na lyžích, ale také na sáňkách a rohačkách. Na začátku 2. světové války, kdy byly celé Krkonoše již součástí nacistického Německa, proběhlo v lednu 1941 ve Špindlerově Mlýně celoněmecké mistrovství v severských disciplínách. V přípravách na ně pořadatelé postavili nový skokanský můstek ve Svatém Petru, kde se skákalo již přes 80 metrů. Ve snaze vytvořit ze Špindlerova Mlýna centrum i pro závody v alpských disciplínách plánovala obec a spolek odlesnit svah severně od Masarykova můstku pro slalomové tratě a vybudovat sjezdové dráhy z Vysokého Kola, Malého Šišáku a od Výrovky. V dalších letech se Špindlerův Mlýn stal jedním z koleček v soukolí 2. světové války a k realizaci velkých plánů nacionálně-socialistické centrálně řízené tělovýchovné organizace již nedošlo. Až po vzniku lyžařského areálu Svatý Petr začala nová poválečná kapitola netušeného rozvoje Špindlerova Mlýna, jako nejvýznamnějšího střediska alpského lyžování v Česku.

SVĚTOVÝ POHÁR V LYŽOVÁNÍ VE ŠPINDLEROVĚ MLÝNĚ

Poprvé ve stoleté historii organizovaného závodění na lyžích v Čechách se budou na území České republiky konat závody Světového poháru v alpských disciplínách. Na 43. kongresu celosvětové lyžařské organizace FIS ve slovinské Portoroži v létě 2002 přidělila Komise Světového poháru v alpských disciplínách pořádání dvou závodů žen Špindlerovu Mlýnu. **V lyžařském areálu ve Svatém Petru se na začátku příští zimní sezóny ve dnech 20. a 21. prosince 2003 uskuteční první den závod v obřím slalomu a druhý den závod ve slalomu žen.**

Soutěže nejlepších slalomářek světa se nebudou konat ve Špindlerově Mlýně náhodou. Po roce 1989 výrazně zmodernizovaný areál ve Svatém Petru jako jediný v ČR splňuje předpoklady pro uspořádání takového závodu. Nejen lanovky, ale i tratě splňují přísná měřítka kontrolovaná komisari FIS. Sjezdovky jsou vybaveny dokonalým zasněžovacím systémem a závodní trať upravuje rolba se speciálním zařízením na impregnaci sněhu vodou, kterou trysky vstříkují deset až dvacet centimetrů hluboko do sněhu. Jenom dobré lyžařské podmínky k pořádání Světového poháru nestačí. Zájemců je mnoho a přidělení závodu vyžaduje hodně úsilí a velkou diplomacii. Hlavní zásluhu na konání závodu ve Špindlerově Mlýně má zdejší rodák Bohumír „Bobas“ Zeman. Nedávného slalomáře světové extratřídy delegoval Svaz lyžařů České republiky do FIS Komise Světového poháru, kam byl přijat a pomohl kandidaturu nejlepšího českého lyžařského střediska prosadit.

Uspořádáním závodů Světového poháru byl pověřen tradiční pořadatel soutěží nejen v alpských disciplínách Ski klub Špindl Produkce ve spolupráci s akciovou společností Skiareál Špindlerův Mlýn. Kvality lyžařského areálu Svatý Petr a schopnosti organizátorů ověřily předchozí závody. Od roku 1993 tu pětikrát proběhly slalomy a obří slalomy Evropského poháru žen, čtyřikrát Evropský pohár mužů i žen v akrobatickém lyžování, Mistrovství světa juniorů v akrobatickém lyžování v roce 2001 a v prosinci 2002 se tu konají závody Světového poháru Masters, kde startují senioři a seniorky z celého světa ve věku od 35 do 70 let. Závody bývalých výborných závodníků jsou součástí **Týdne světového lyžování ve Špindlerově Mlýně ve dnech 7. až 15. prosince 2002.** První dva dny probíhá Evropský pohár žen ve slalomu za účasti řady závodnic ze světové špičky. V případě nedostatku sněhu bude závod přeložen na 16. až 18. prosince. Od 9. do 12. prosince se při FIS závodech představí muži a ženy ve dvou slalomech a obřích slalomech. Senioři 14. a 15. prosince špindlerovský svátek lyží zakončí. Podobný program je připraven i na **Týden světového lyžování 6. – 14. prosince 2003,** který vyvrcholí o týden později již zmíněnými závody Světového poháru.

Špindlerovští organizátoři vrcholných lyžařských soutěží vás zvou nejen na sportovní akce, ale také za zábavou, například na **Silvestrovskou show 28. prosince 2002.** Reprezentanti ČR se předvedou v paralelním slalomu dvojic, při běžeckém vylučovacím sprintu dvojic a snowboardovém paralelním slalomu dvojic. Atraktivní budou dvě vystoupení s akrobatickými skoky Euroteamu olympijského vítěze Aleše Valenty. Dalším programem je exhibice tělesně postižených sportovců, účastníků posledních Olympijských her, paralelní slalom osobností a třeba jízda učitelů lyžařských škol s pochodněmi. Jinou zábavnou akcí je **Blesk Modrá Open 11. ledna 2003** se závodem ve sjezdu na turistické sjezdovce pro širokou veřejnost za účasti osobností českého showbyznysu s koncertem na závěr.

www.holidayinfo.cz. Bezplatné skibusy projíždějí městem třemi různými trasami asi v hodinových intervalech, jízdní řád najdete na označených zastávkách. Atraktivní je i autobusová linka na Špindlerovu boudu do nadmořské výšky 1200 metrů. Usnadněný nástup na krkonošské hřebeny využívají zimní i letní hosté. První spoj z autobusového nádraží vyjíždí v půl deváté, pak každou hodinu až do 16.30. Zpět jezdí v každou celou hodinu od 9 do 17.00.

Oblíbeným programem nejen pro děti je celoročně otevřená 1400 metrů dlouhá bobová dráha. Pro odvážné a zvědavé hosty provozují agentury přímo ve městě létání na padákovém kluzáku i tandemový paragliding. V zimě se můžete pobavit ve Svatém Petru u pensionu Olympia při snowtubingu, veselé jízdy na sněhové duši. Sportovně relaxační centrum VZ Bedřichov nabízí veřejnosti bazén s dráhami pro kondiční plavání, dlouhý tobogán, jehož dráha vybíhá ven a končí v bočním zálivu velkého bazénu. Tam je místo s umělým vlnobitím a podvodními gejzíry. Na opačném konci bazénu je „divoký kanál“ se silným protiproudem. Sportoviště jsou přístupná veřejnosti především o víkendy.

Více se dozvíte v **Turistickém informačním centru, TIC Špindlerův Mlýn, P.O.Box 24, PSČ 543 51,** telefon 499 523 656, fax 499 523 818, e-mail: infoc@sendme.cz. Sídlí v budově městského úřadu, je otevřené denně od 9 do 17 hodin s hodinovou polední přestávkou. V českém, německém, anglickém a ruském jazyce tu získáte informace o městě, turistice, lyžování, čerstvé zprávy Horské služby a Správy KRNP. Při návštěvě podává TIC rovněž informace o možnosti ubytování. Vedle propagačního materiálu jsou k dostání mapy, průvodce, pohlednice i drobné suvenýry. www.mestospindleruvmlyn.cz

Ve stejné době jako Turistické informační centrum je přístupný **veřejný informační terminál.** S telefonní kartou, kterou si tu můžete koupit, získáte přístup na internet, můžete nejen telefonovat, ale i poslat e-mail nebo zprávu SMS. Terminál je stejně jako TIC na městském úřadu v centru Špindlerova Mlýna jen 20 metrů od hlavní silnice do Svatého Petra. Dům je trochu zakrytý dvěma velkými obrazovými mapami města a okolí.

Horské středisko Špindlerův Mlýn nabízí 25 kilometrů upravovaných, více než z poloviny uměle zasněžovaných sjezdových tratí, dvě čtyřsedačkové, jednu třísedačkovou, jednu dvousedačkovou lanovou dráhu a vleky s přepravní kapacitou přes 17 tisíc lyžařů za hodinu. Aktuální lyžařské informace najdete v pořadu Panoramatická kamera na ČT2 denně od 7.55 do 8.30 hodin a na internetové adrese

www.holidayinfo.cz

Doktor Wenzel Lahmer fotografoval v roce 1902 průvod při církevním svátku. Na maršovském náměstí šly vpředu děti, vážení občané nesli prapory a monstrance, uniformy měli váleční veteráni a hasiči. Fotografie dobře ukazuje i stavby. Zleva je hostinec Na náměstí (dnes Slovan), řeznictví a hostinec Zlatá koruna (dnes obchod se zeleninou) s vysokou mansardovou střechou a zdobnými hlavicemi na obou komínech. Za řekou je palírna kořalky s opraveným rohem po povodni v roce 1897. Majitel Karl Schick hned vedle začíná stavět dnešní hostinec U Kneifelů. Vzádu na hlavní ulici vykukují dvě valbové střechy škol a uprostřed snímku domek autora fotografie. Ve výstavbě jsou i dva cihlové domy pro úředníky panství (na snímku vpravo dole). Zato okresní soud se symboly státní moci v průčelí byl právě dokončen, proto jsou otevřena všechna okna. Hned vedle je bývalá budova soudu (dnešní pension U Hlaváčů) s novou šindelovou střechou. Všem uveřejněným vede hřbitovní kostel z roku 1608.

Při průjezdu horskou obcí Horní Maršov si návštěvník malého náměstí často ani nevšimne. Přitom 400 let přes něj museli procházet nebo projíždět všichni, kdo se chtěli dostat do Pece pod Sněžkou, Malé Úpy nebo do Albeřic a Lysečín. Nový most v roce 1961 prodloužil na úkor pily hlavní ulici, ponechal střed obce stranou a ulehčil dopravě. Nevhodné bylo až rozšíření silnice na čtyři pruhy v roce 1980, které navádí řidiče uhanět v obci nebezpečnou rychlostí a zároveň považovat hlavní ulici za centrum obce. Dojde-li k realizaci loni schváleného regulačního plánu, dostane silnice správné dimenze a náměstí důstojnou podobu. Ale už nyní se do středu Horního Maršova vyplatí zavítat.

U soutoku řeky Úpy a Lysečinského potoka je centrum obce nejméně od 16. století. Na nejstarší obrazové Hüttelově mapě Krkonoš asi z roku 1578 je v místě náměstí zakreslen Tzallhauß, tedy dům kde se platí, neboli celnice. Nedaleko odtud stál později panský dům, v roce 1792 přestavěný na zámek. Na jeho park navazoval pivovar, připomínaný v Maršově už v roce 1599. Hotel Brauhof, přistavěný k pivovaru v 19. století, tvořil se dvěma domky správců panství severní průčelí maršovského náměstí, jižní stranu ohraničovala řeka s mostem. Přemostění tu je nejméně od roku 1578, ale kolikátý je ten dnešní most asi nevíme. Modrý nýtovaný most vyrobený v roce 1898 v pražské továrně Ruston nahradil starší ocelový, zničený o rok dříve povodní. Lepší místo než u důležitého mostu si obchodníci nemohli přát, hostince a obchody u malého náměstí vznikaly dávno a řada z nich je otevřená dodnes.

Před 200 lety v roce 1803 postavil Franz Reuß na náměstí dvoupatrový kamenný dům s řeznictvím a hostincem Zlatá koruna, který byl dlouho jednou z nejzajímavějších staveb

v celém údolí. Hlavní parádu domu - mansardovou střechu ladně tvarovaly dřevěné šindele. Střešní konstrukce byla stejně vysoká, jako zděná část. Hladkou bílou fasádu rozčlenila pole s hrubou omítkou v tmavě cihlové barvě. Stejně provedení měla i chalupa za domem, která i s hospodářstvím a loukami k hostinci patřila. Ta je dnes opravená i s původní šindelovou střechou a připomíná, jaké prvky měla v 19. století téměř všechna maršovská zděná stavení. Do Zlaté koruny hosté vcházeli hlavním vchodem s kamenným portálem, nad kterým visel vývěsní štít se jménem a vyobrazenou královskou korunou. Vnitřní dveře vlevo vedly do řeznictví a uzenářství, pro které byla za domem malá jatka a lednice chlazená přírodním ledem. Dveřmi vpravo se vcházelo do hostince, kde se čepovalo maršovské pivo z nedalekého pivovaru a podávaly speciality pana hostinského – řezníka. Do povědomí maršovských se zapsali Melzer, Patsch, Tippelt. Posledním byl Oldřich Černý, kterému komunisté v roce 1950 zavřeli živnost a potom i jeho. Teprve později se z oblíbeného lokálu stal obchod s ovocem a zeleninou. Necitlivým vybouráním otvorů na výlohy začalo ničení památky, v roce 1973 dokončené stržením mansardového krovu. Zevšednění domu přinesla i změna všech oken a zjednodušení fasády. Veliká půda pod vysokým krovem se přímo nabízela k rozšíření bydlení i do dalšího patra. Dnes jsou takové půdní byty s masivním trámovím velmi atraktivní. Až jednou majitel domu zatouží svou nemovitost opravit a zvětšit, bude moci využít výkresy původního stavu, které jsou v redakci Veselého výletu k dispozici.

Dům naproti, kde je dnes obchod s potravinami a pension U Hlaváčů, měl větší štěstí. V roce 1855 majitel panství hrabě Berthold Aichelburg nechal postavit na místě staršího domu

dvoupodlažní sídlo okresního soudu a dalších úřadů. V červenci 1897 dům vážně poškodila povodeň, proto v roce 1902 obohatila náměstí nová majestátná soudní budova s úřady v přízemí, byty pro úředníky v patře a vězením pro lotry ve sklepení. Uvolněný dům starého soudu koupil tehdejší starosta obce Johann Pfluger. Při povodni přišel o dům naproti u mostu. V patře zřídil byty a dole obchod, který je otevřený bez přestávky už sto let. Tento pan starosta se za 23 let svého působení přičinil o rozvoj obce, mimo jiné i prosazením stavby spořitelny a pojišťovny na místě jeho odplaveného domku. V prvním skutečně městském domě v obci z roku 1906 s tehdy moderní secesní podobou dnes na náměstí sídlí obecní úřad. Starosta Pfluger se stal předsedou MBV pojišťovny, ale v roce 1909 byl přistižen při rozsáhlé zpronevěře peněz. Pojišťovna zabavila jeho dům s obchodem, ale i tak zůstal více než polovinu částky dlužen. Příběh jako ze současnosti, jenže tehdy zloděj přišel o dům s obchodem, strávil roky ve vězení a skončil slepý a chudý v místním chudobinci, o jehož obnovu v Malé uličce se v roce 1906 také zasloužil. Dům s obchodem od MBV pojišťovny koupil Franz Gottstein a se svou ženou Herminou rozšířil prodej na celé přizemí a dokonce i o benzinovou pumpu. Jako i jiné domy na maršovském náměstí obchod po přestavbě na samoobsluhu v socialistické éře pustl, rozpadala se okna, zmizela členěná fasáda. Teprve v roce 1992 současní majitelé manželé Hlaváčovi vrátili domu historickou tvář, úplné využití a dominantní postavení na maršovském náměstí.

Regulační plán navrhuje rozšířit novými domy u hlavní silnice náměstí za řeku, prostor uzavřít a více začlenit Úpu k veřejnému prostranství. Autoři navrhli také místo pro sochu, která může náměstí dotvořit a dát mu jméno. Moc by se nám tam líbil Berthold Aichelburg. Třeba i na to po opravě dalších domů, pivovaru, dláždění a osvětlení jednou dojde.

Tradiční vánoční koncert bude v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Horním Maršově 28. prosince 2002 od 19.30 hodin. Skladby mistrů vážné hudby i lidové koledy a americké spirituály bude hrát na varhany Martin Matyska a na trubku Jan Přibíl.

Pension a samoobsluha U Hlaváčů

Dominantou náměstí v Horním Maršově je opravený historický dům, který nechal postavit v roce 1855 hrabě Berthold Aichelburg. Dnes je tu pension U Hlaváčů s kvalitním ubytováním se snídaní ve dvoulůžkových pokojích (15 lůžek) s možností přistýlky. Pokoje mají vlastní TV a kompletní sociální zařízení. Ve společenské místnosti je malý bar a televize. Hosté si mohou zaplavat v malém krytém bazénu u pensionu. U celoročně otevřeného pensionu je zajištěno i parkování. V přízemí domu je samoobsluha se širokým sortimentem potravin a nápojů. Můžete tu nakoupit i drogistické zboží, ovoce a zeleninu. Obchod je otevřen sedm dní v týdnu v době od 6,30 do 12 a od 13 do 18 hodin, v sobotu od 6,30 do 13, v neděli od 8 do 12 hodin. Celé léto je u obchodu v zahrádce otevřeno posezení pod slunečníky. Kromě zmrzliny a zákusků si můžete dát kávu a vybrat si z rozšířeného sortimentu nealkoholických nápojů. Zahrádka se zmrzlinou je otevřena i o víkendech po celý den.

Pension a samoobsluha U Hlaváčů, Horní Maršov, PSČ 542 26, majitelé Miluška a Milan Hlaváčovi, tel. 499 874 112, domluvíte se i německy.

Hostinec Zlatá koruna v roce 1910

KLUB OKO

Jiří Šlehover

Základní myšlenkou klubu OKO je vytvořit místo, kde by mladí lidé z Maršova mohli a chtěli trávit volný čas. Klub je od roku 2001 otevřen pro širokou veřejnost při různých kulturních akcích i pro posezení u dobrého čaje nebo kávy. Návštěva nevyžaduje žádnou formu členství, program většinou není organizován, ale reaguje na případný projev zájem. Při akcích pro děti a mládež je vždy zajištěna přítomnost dospělé osoby a dodržován zákaz pití alkoholu, kouření a užívání jiných drog. Klub Oko je otevřen 3 až 4x týdně v pravidelné otevírací době a při jmenovitých kulturních akcích. Navštěvují jej děti od prvního stupně ZŠ až po mládež ve věku mezi 20 až 25 lety. Program zahrnuje výstavy, přednášky, promítání filmů, koncerty, představení malých divadel, kurzy bubnování, žonglování aj. K dispozici jsou časopisy, knihy, výběr hudby a stolní hry. K občerstvení je nabízen široký výběr čajů, sušené ovoce, pečivo a další drobnosti. Klub Oko zřídilo Středisko ekologické výchovy a etiky SEVER za podpory nadace NROS a obce Horní Maršov. Otevřeno je v pondělí a ve středu v době 11.30 – 13.30 a 16.00 – 20.00, v pátek 12.30 – 17.00 a v sobotu 14.14 – 20.20 hodin.

Další program: 10. 1. 2003 v 19.30 **Antarktida** (Promítání diapoziitivů Martina Mykisky), 17. 1. v 19.30 **Hudba Islandu** (Káta Kociánová), 24. 1. ve 20.00 **Blue Cafe** (koncert – blues rock), 29. 1. v 19.30 **Amerika** (promítání diapoziitivů Jirky Hrušky), 14. 2. v 19.30 **Sýrie** (promítání diapoziitivů Topí Piguly), 28. 2. ve 20.00 **Oldřich Janota** (koncert), 9. 3. v 16.00 **Den Pro Tibet** (Jakub Koutný - koncert na tibetské mísy, Pavel Mach - Tibet a Mongolsko, promítání diapoziitivů), 14. 3. ve 20.00 **Jan Burian** (koncert).

CHALUPÁŘI ZACHRÁNILI MALOU ÚPU

Horská obec Malá Úpa byla osídlena dvakrát. Poprvé při vzniku v druhé polovině 16. století rodinami dřevařů, které přišly z jiných částí rakouské monarchie kácet původní krkonošský prales. Na mýtech horalé založili louky a chalupy. Jejich potomci v obci žili 400 let, až po druhé světové válce museli v jejím důsledku téměř všichni odejít. Od dubna do listopadu roku 1946 se chalupy vyprázdnily. Starousedlíci zůstali jen ve čtrnácti z 246 domů. Do drsných podmínek se noví osadníci příliš nehrnuli a ti co přišli, osídlili jen malou část Pomezních Bud, Spáleného Mlýna a okolí kostela. Počet obyvatel klesl na desetinu, dnes tu trvale žije 125 obyvatel. Většina chalup v Malé Úpě v roce 1946 zůstala prázdná. Rekreačně atraktivní prostředí Krkonoš přineslo druhou vlnu osídlení, jejíž důležitou součástí byl příchod chalupářů.

Chataření a chalupaření má v České republice stoletou tradici. Chataři si od počátku 20. století, ale hlavně mezi dvěma světovými válkami, stavěli v přírodě mimo sídla často v celých osadách sruby a chatky. Dodnes silné hnutí vychází z trampování. V Krkonoších chaty téměř nejsou, zdejší rekreační objekty vznikly z původních hospodářských stavení, proto jim říkáme chalupy nebo ve vyšších polohách boudy. V sousedním Polsku chalupaření nevzniklo a proto v této části Sudet zchátralo a zaniklo tisíce neobydlených domů. V celých Čechách se chalupaření rozmohlo nejen v důsledku vyhlášení Sudet, ale i kvůli odchodu lidí z vesnic po násilné kolektivizaci zemědělství po roce 1948. Hodně městských lidí s vesnickými kořeny si drží domy svých předků, kam se ve volném čase vracejí. Největší zájem o chalupy přinesla doba „normalizace“ po roce 1968, kdo mohl, našel si únik z neradostného života s omezenou svobodou. Jestli bylo možné do roku 1968 koupit i v Krkonoších levnou chalupu, od sedmdesátých let byly vlastnické změny vzácné.

Druhé bydlení v chalupě či chatě měla před rokem 1990 polovina obyvatel z větších měst. Kdo neměl vlastní jezdil na podnikovou nebo k přátelům. Nejznámějším chalupářem naší oblasti je pan prezident Václav Havel. Těsně pod Krkonošemi ve Vlčicích má chalupu zvanou Hrádeček, kde i z donucení býval v sedmdesátých a osmdesátých letech zdatným chalupářem. Normalizace přinesla tlak na soukromé majitele chalup. Oficiální místa sice nebránila privátnímu chalupaření, ale razantně podporovala podnikovou rekreaci. Nábor zaměstnanců do podniků s rekreačním zařízením byl snadnější, než bez takové nabídky. Organizace přepílaly majitele chaloupek a na jejich místě bez ohledu na lokalitu a tradice stavěly rekreační a rehabilitační střediska. Je dobře, že Malá Úpa byla díky své odlehlosti a faktu, že chyběly velké sjezdovky se tomuto často necitlivému trendu téměř vyhnula a většina podnikových chalup zůstala v přijatelném měřítku a vzhledu.

První chalupáři přibyli na Malou Úpu už v roce 1907. Protože před první světovou válkou nebyla k mání volná stavení, koupili si od starousedlíků pozemky a postavili rekreační domky ve stylu okolních chalup. Horalé jim ale neprodali pěkné louky, proto stojí na prudkých svazích nebo namáčkuté na okraj lesa. V Dolní Malé Úpě v okolí Spáleného Mlýna vznikly čtyři takové domy. Postavili je lékaři z tehdy německého Breslau - Wrocław a dnes se jmenují Krakonoš, Modrý pavilon, Skalní hrad a Honzíček. Místo posledního už je velký pension, ale zbylé tři domy si udržují původní vzhled. Oproti běžným chalupám si první chalupáři nechali své weekendy, jak se rekreačním domkům tehdy říkalo, vylepšit spoustou ozdobných lišt, latí a drobných rustikálních prvků včetně třeba malé zvoničky. Ještě pestřejší byly interiéry. Doktor Karl Ludloff do své Kauzbaude, dnes bouda Krakonoš, koupil několik kusů lidového malovaného nábytku, který vznikl v Malé Úpě v první polovině 19. století. Najal malíře a ti mu podobným stylem omalovali stoly, židle, skříně, poličky, dveře i stropní trámy. Velká část „selektovaného“ nábytku se dochovala a bouda Krakonoš je jedním z nejzajímavějších domů v Malé Úpě.

Hlavní vlna chalupářů přišla do Malé Úpy v letech 1946 až 1948. Nejprve se stali národními správci a u drobných objektů brzy i majiteli. Nastupující komunismus privatizaci větších objektů zabránil, ale chalupy na odlehlých místech mohli zájemci koupit velmi levně ještě během dalších deseti let. Dodnes se vyprávějí příhody, jak někdo koupil před měnovou reformou dům za 500 korun, jiný chalupu prohrál s lehkým srdcem v kartách nebo jak pan Sedlák koupil šest stavení, které postupně rozebral, rozřezal a spálil v kamnech. Tak zanikla třeba Kuglerova bouda nebo chalupa na Laubplánu ve Lvím dole. Ovšem většina nových, sice jen prázdninových osadníků, měla vážný zájem stavení udržet. Zbylé chalupy dostala do majetku lesní správa, která je později stejně prodala chalupářům. Díky krásnému prostředí Malé Úpy zcela zaniklo z 246 jen 35 často zchátralých domů. Ostatní většinou zachránili chalupáři. Asi jim za to ještě nikdo nepoděkoval, přitom by bez jejich velkého úsilí měla Malá Úpa dnes jinou, horší tvář. Ne všechny sudetské obce měly takové štěstí.

Pečovat o horské stavení vyžaduje soustavou a někdy tvrdou práci. Chalupáři našli po starousedlících různé nářadí, architektonické prvky a materiály, horskou louku, vodovodní systém a další části pro ně nového prostředí. Léta jim trvalo než se s chalupou a okolím sžili a přizpůsobili ji novému využití. Po roce 1946 se ve většině maloupských chalup přestalo hospodařit, přesto má řada domů jako památku na dávné časy zachovaný chlív a na půdě seno coby izolaci obytné části. Lidé různých neřemeslnických profesí se pouštěli do opravy střechy, výměny shnilých trámů, oken, vyzdívání sklípku či komínů. V době reálného socialismu, kdy sehnat atypické okno, celodřevěné dveře, velký trám nebo kachlová kamna bylo malým zázrakem. Přesto při podrobném průzkumu v roce 1994 bylo v Malé Úpě z 218 stavení 131 chalup a bud hodnoceno jako architek-

tonicky cenných nebo velmi cenných. To je šedesát procent všech domů s číslem popisným. Luční enkláva Šimovy chalupy s devíti dochovanými objekty je navržena jako první chráněný soubor lidové architektury v horské části Krkonoš. Další krásné chalupy jsou na Dolských boudách, Niklově Vrchu, Rotterových a Rennerových boudách, v Nových domcích, v Latově údolí i v údolí nad Spáleným Mlýnem. Za tím vším je práce a cit chalupářů. Jejich zájem a cit zachovat „obyčejnou“ krásu horského stavení je důležitější než úsilí památkářů a všech stupňů státní správy. Příkladem, kdy se podařilo skloubit příjemné chalupaření se záchranou kulturního dědictví je v Malé Úpě tolik, že můžeme zdejší chalupářům vyslovit společně vřelý dík.

Obec Malá Úpa připravuje v novém informačním centru na Pomezních Boudách historickou expozici, kde chce představit také předměty a fotografie ze života původních obyvatel východních Krkonoš. Veselý výlet se na tvorbě stálé výstavy bude podílet a proto vás vyzývá k věnování nebo k dlouhodobému zapůjčení dobových předmětů či poskytnutí fotografií k reprodukci. Takovými věcmi jsou i nefunkční saně rohačky, máselnice, prkna na sušení syrečků, nářadí a nástroje pro práci v lese a na loukách, různé druhy dřevěných krosen, písemnosti a předměty z počátků cestovního ruchu, specifické části oblečení a podobně. Možná někdo má i části havarovaného letadla na Sněžce. Můžete-li něco nabídnout, prosíme, kontaktujte redakci Veselého výletu.

Na Pomezních Boudách začíná nebo končí **Krkonošská lyžařská cesta**, která vede většinou po upravených tratích z Malé Úpy přes Cestník, Alberice, Rychory do Horního Maršova a dál přes Světlou horu na Lučiny nad Pecí pod Sněžkou, přes Liščí horu do Špindlerova Mlýna, na Mísečky a okolo pramene Labe do Harrachova. Pravidelně upravovaná je v Malé Úpě především lyžařská trať z Pomezních Bud na Cestník. Běžecská trať Haida je kvůli větrné kalamitě pro letošní zimu uzavřena.

Přehled lyžařských služeb

Hlavní lyžařský areál U kostela je v Malé Úpě na Rennerových boudách. Nabízí 1000, 400 a 300 metrů dlouhé vleky s provozem od 9 do 16. hodin. Hlavní sjezdovka má umělé zasněžování, vylepšené o výkonnější sněhová děla, která během kratší doby dokážou zasněžit větší plochu. Do lyžařského areálu U kostela se dostanete skibusem. Jízdní řád najdete na každé zastávce, v době od 8.40 do 15.52 hodin v různých intervalech desetkrát za den vyjíždí ze Spáleného Mlýna a stává U dolu, u vleku Hýbnerka, na Pomezních Boudách a pokud to sněhové podmínky dovolí, po vyhrnuté cestě projede se zastávkou v Nových domcích až k Rennerovým boudám. Po stejné trase jezdí zpět. Trasu Pomezni Boudy - lyžařský areál skibus projíždí mnohem častěji. Jiný skibus jezdí na trase Spálený Mlýn - Pec a zpět, vyjíždí v 8.40, v 10.30, ve 14.00 a pouze ve středu kvůli večernímu lyžování v 17 hodin. Protože nikde nestaví, jste z Malé Úpy v největším lyžařském areálu východních Krkonoš za 20 minut. Zpět z Pece jede v 10.00, 13.30, 16.30 a ve středu po večerním lyžování ve 21.15. Ráno v osm hodin vyjíždí velký skibus z Trutnova od okresního úřadu do Spáleného Mlýna, po lyžování odváží sjezdaře a běžkaře v 16.55 do Trutnova. Všechny skibusy jsou pro vás zdarma (připomínky a stížnosti na trasu Trutnov - Sp. Mlýn - Pec tel. 777 210 207, na trasu Sp. Mlýn - Pomezni Boudy - U kostela tel. 608 476 112).

Poblíž Pomezních Bud je lyžařský vlek Černá Voda - délka 200m, provozní doba 9 - 17 hodin, při příznivých podmínkách večerní ly-

žování 19 - 21 hodin, vhodné pro školní lyžařské kurzy, u vleku je občerstvení. Na Nových Domcích najdete vlek Michaela - délka 300 m, provozní doba 9 - 16.30, večerní lyžování 19 - 21 hodin. Ve Smrči jsou dva lyžařské vleky, U dolu je vlek Karel - délka 270 m, kontaktní místo lyžařské školy, v lokalitě Za větrem je vlek Telecom - délka 220 m, na Rotterových boudách vlek Májka - délka 400 m, všechny tři mají provozní dobu 9 - 16, od 15. 2. do 17 hodin a poskytují po dohodě slevu pro lyžařské kurzy. Další veřejný vlek je Hýbnerka u hlavní silnice jen kousek od Pomezních Bud - délka 300, vhodný i pro malé děti, provozní doba 9 - 16 hodin. Půjčovnu kompletní lyžařské a běžecské výstroje a saní najdete v restauraci U kostela v Dolní Malé Úpě od 8 do 17 hodin.

Panoramatická kamera na sjezdovce lyžařského areálu U kostela v nadmořské výšce 1108 metrů vám přibližuje stav sněhové pokrývky a aktuální počasí nejen v Malé Úpě. Díky nastavení kamery jsou dobře vidět i hřebenové partie včetně Sněžky. Proto si po celý rok denně podle záběrů přímého přenosu panoramatické kamery na ČT2 v době od 7.55 do 8.30 můžete v Malé Úpě naplánovat lyžování nebo hřebenovou túru.

Podrobné informace o Malé Úpě jsou zveřejněny na internetových stránkách obce <http://www.malaupa.cz>. Údaje o sportovních a turistických možnostech Malé Úpy najdete také v teletextu na ČT1 a ČT2 pod názvem Panoráma - zpravodajství z hor na straně 192-3. Obecní úřad připravuje pro letní sezónu otevření informačního centra, kde budou vystaveny i trosky vojenského letadla Junkers zřízeného v roce 1945 na úbočí Sněžky, expozice o přírodních poměrech v Krkonošském národním parku a o historii obce Malá Úpa.

PORCELÁNOVÁ VÝROČÍ**Antonín Tichý**

125 let nepřetržité výroby porcelánu v Žacléři i právě uplynulých 100 let od nástupu nejvýznamnějšího majitele porcelánky Theodora Pohla do jejího vedení vyvolává ve zvědavých hlavách otázky, co všechno se asi v podhůří Rýchor ve stínu slavnější hornické tradice vyrábělo. Zakladatel rodinné výroby porcelánu, švec Josef Pohl z Desné v Jizerských horách, začal ve své domovské manufaktuře začátkem druhé poloviny 19. století vyrábět tehdy žádané porcelánové hlavičky k fajfkám. A téměř vzápětí i pověstné čalounické cvočky, při jejichž dokončování a zatmelování hřebíčků zaměstnával postupně další a další dělníky. Nejspíš už tenkrát vznikla i posměšná přezdívka „Knöpla Pohl“, tedy Knoflíkový Pohl, na kterou slyšeli jeho následovníci několika dalších generací. Čtyři jeho nejstarší z dvanácti dětí, synové Reinhold, Heinrich, Leonhard a dcera Anna, založili v roce 1871 společnost „Bratři Pohlův“ a v téže roce zahájili výrobu v nově vybudované „továrně“ ve slezských Kowarech. K osvědčeným otcovým produktům přidali kroužky na záclony, porcelánové střapce k záclonovým šňůrám

nezastupitelnou roli porcelánu jako vynikajícího izolátoru. Automatické lisy, zčásti konstruované a postavené v tovární dílně, chrly všichni ta podnoží spínačů, rozdělovačů, držáky a objímky pojisťtek a řadu dalších součástek z elektroporcelánu pro nízké napětí. Ještě před první světovou válkou byly na místě zastaralých provozů instalovány dvě moderní třídenní vypalovací pece, každá o objemu 65m³ v nové třípodlažní budově. V roce 1921 byla zahájena výroba izolátorů pro vysoké napětí všech tvarů a velikostí odolávajících ve vlastní zkušební stanici napětí o kapacitě 500 000 voltů. Výstavba další pece o 90m³ v druhé polovině dvacátých let minulého století zvýšila celkový vypalovací objem na 320m³ a osazenstvo dosáhlo počtu 750 zaměstnanců, jejichž práce a nejkvalitnější suroviny stojí za evropským věhlasem Pohlovy porcelánky v Žacléři. Operativní přeorientování výroby v roce 1926 na základě velké objednávky sanitárních doplňků pro zařízení koupelen do Ameriky umožnilo firmě vstup i na zámořské trhy. Prozřavý majitel zahájil v Žacléři již v roce 1930 výrobu zboží z umělé hmoty – bakelitu a krátce nato vyrukoval s pryskyřicí z vlastní vývojové dílny pod obchodní znač-

THEODOR POHL
PORZELLAN-FABRIK

Oficiální biskvitová busta prezidenta Masaryka z Pohlovy porcelánky od nezjištěného modeléra je zcela nezvykle opatřena českým názvem výrobce s roztomilým -u- ve slově porculán.

a nábytkové a kamnářské úchytky. V roce 1878 koupila úspěšná firma druhou provozovnu v Žacléři, kam je to přes hranice jen kousek. Nejstarší z bratrů, Reinhold Pohl, po třech letech ze společného podniku vystoupil a stal se od podzimu 1881 jediným vlastníkem žacléřské porcelánky se stejnou skladbou výrobků, jako její bratrská přeshraniční konkurence v Kowarech. Po 15 letech od založení obsluhovalo tři vypalovací pece na 150 zaměstnanců. Nostalgickou vzpomínkou na desítky zaniklých malých pivovarů zůstaly tištěné názvy na porcelánových patentních uzávěrech pivních lahví z tehdejší produkce. Zavedení moderního lícího postupu obohatilo výrobu o drobné pouťové cetky, sošky svatých, hlavičky k panenkám, figurky zvířátek a dětské hračky. Teprve s Theodorem Pohlem, který podnik od bratra koupil v roce 1902, takže nebyl zakladatelem továrny (jak shodně uvádí většina starších písemných materiálů, včetně Veselého výletu č. 6), přišel dynamický rozvoj výroby a nový „manažerský“ způsob podnikání. Relativně vzdělaný a světem prošlý Theodor nejen vtiskl výrobkům charakteristickou značku ze zkřížených iniciál svého jména, ale především vsadil na nekonečné možnosti elektrifikace průmyslu, dopravy i domácností a v té době

kou Theopolit. Rozpačité poválečné tápání výroby po znárodnění v roce 1945, kdy byla k žacléřské porcelánce kuriózně přičleněna provozovna na výrobu umělých zubů v Kuksu, ukončilo až splnutí s podnikem Elektroporcelán Louny 1. 1. 1952. Monopolní výrobce elektrotechnické keramiky v tehdejší Československu, po počátečním neúspěchu s náhradní výrobou talířů a hrnků, jasně určil směr dalšího vývoje. Léta „nadšeného plnění všech hlavních ukazatelů plánu“ zavedla do výrobního programu pyrostat (1964), hmotu sloužící jako nosiče spirál v topné keramice a kordierit (1967), nezbytný pro výkonné infrazářiče. Zprivatizovaný závod se od 1. 11. 1994 jmenuje Keramtech, spol. s r. o. a jeho výrobní program se ustálil u technické žáruvzdorné keramiky, především sítěk a filtrů pro slévárenské lití. Drtivá většina historické produkce má i přes značnou trvanlivost přece jen spotřební charakter. Činnost kdysi okrajová získává časem na ceně. Drobné bytové doplňky, především z období art deca, jsou sběratelsky stále hledanější. Nemluvě o vzácných signovaných sériích podle modelů Emila Schwanternera, kterými významný trutnovský meziválečný umělec vyjadřoval vděčnost svému mecenáši, v jehož modelářské

dílně kdysi začínal. Dílo královeckého rodáka Schwantnera (1890 – 1956), které jeden z jeho učitelů Jan Štursa odvážně srovnával s originální tvorbou Auguste Rodina, je zastoupeno ve sbírkách většiny muzeí v regionu, jeho monumentální plastiky mnohde přecházely i neuvědomělé „pomníkoborectví“ válečných a poválečných let. Porcelánové figury zvířat, především velkých kočkovitých šelem v mistrně zvládnutém pohybu s hluboce rozbrázděným povrchem navozujícím úchvatnou hru světla a stínů, doplňuje rovněž v pohybu ztvárněná postava Krakonoše, oproti tradičním strnulým panákům navýsost moderní a lidská. Další povídání o historii porcelánky v Žacléři najdete v únorovém čísle časopisu Krkonoše.

Horské město Žacléř leží pod Rýchorami ve východní části Krkonoš. Náměstí zdobí několik historických domů a jedinečný barokní mariánský sloup z roku 1725 připisovaný žákovi Matyáše Brauna Jiřímu Pacákovi. Celý střed města i se zámkem, který stojí na skalním ostrohu na místě středověkého hradu, je navrženou památkovou zónou. Zimní hosté v Žacléři najdou kvalitní lyžařský program i řadu dalších nesportovních aktivit.

Městské muzeum Žacléř sídlí v budově bývalého okresního soudu na náměstí. Kromě stálé expozice historie města a okolí, hornictví a části věnované významným rodákům a osobnostem kraje tu je malá výstavní síň pro autorské výstavy. Od prosince do 2. února 2003 uvádí pod názvem Okolo nás výstavu fotografií tří autorů, Rafaela Warzechy z Lubawky, redaktora Krkonošských novin Aleše Vaníčka a ředitele muzea Daniela Macha. Reportážní snímky jsou ze sousedních měst Žacléře na české a Lubawky na polské straně. Obě místa můžete pěšky a v létě snadněji na kole sami poznat. Mezi osadami Bobr a Niedamirów, které jsou součástí zmíněných měst, je celoročně otevřený turistický hraniční přechod (viz str. 28).

Výstava Zámecká poezie řezbáře Bohouše Sokola se koná od 7. února do 30. března. Představuje dřevěné sochy ladných dívek. Jediným objektem muže je socha svatého Tadeáše, ochránce bytostí a nepřítel všeho zlého. Výstava bude doprovázena koláží Daniela Macha. V dubnu je muzeum zavřené, další výstava od 2. května do 29. června 2003 se jmenuje Pohledy do minulosti. Bude pro vás inspirací k jarním procházkám po městě a okolí. Představí Žacléř především v letech 1636 až 1773, kdy patřil Jezuitům z řádu Domu u svaté Anny ve Vídni. Jejich působení nejvíce připomíná mariánský sloup uprostřed náměstí. Méně známá je barokní socha svaté Anny z červeného pískovce postavená Jezuiti v osadě Černá Voda v roce 1765. Nedávno restaurovanou plastiku najdete při modře značené cestě k Růžovému paloučku téměř u státní hranice s Polskem. Právě tudy prý odcházela 5. února 1628 do exilu významný český učenec Jan Amos Komenský. Jako protestant a stoupenec Českých bratří nemohl v rodné zemi zůstat kvůli agresivní rekatolizaci, kterou prováděli právě Jezuité.

Městské muzeum Žacléř je otevřeno denně mimo pondělí a úterý od 10 do 16 hodin. Ředitel Daniel Mach, tel. 499 876 660, fax 499 878 512, e-mail: muzeum.zacler@seznam.cz, <http://www.zacler.cz>. Domluvíte se i německy, popisky v muzeu jsou i v němčině a polštině.

LYŽAŘSKÝ AREÁL ŽACLÉŘ - PRKENNÝ DŮL

Pod zámeckými hradbami na východní expozici hřebene Rýchor je místní část Žacléře Prkenný Důl s moderním lyžařským areálem. Tři dlouhé vleky, dva 1100 metrů a jeden 500 metrů, obsluhují různé náročné sjezdovky o celkové délce šest kilometrů. Pro letošní rok bylo v areálu výrazně rozšířeno umělé zasněžování a polovina z celkové plochy sjezdovek je stříkána technickým sněhem. Úpravu zajišťuje moderní rolba. Středisko je vybaveno automatickým odbavovacím systémem SKIDATA, který nabízí nespočet různých druhů tarifů. O lyžování v Žacléři platí, že je nejlevnější ze srovnatelných areálů ve východních Krkonoších. Auto zaparkujete přímo v lyžařském areálu, kde je i půjčovna lyží, skiservis, lyžařská škola a školka. Občerstvit se můžete v kioscích v areálu nebo v 50 metrů vzdálené restauraci Zelený Mlýn, kde se můžete i ubytovat. Skupiny s více než 20 lyžaři si mohou v okruhu 25 kilometrů od Prkenného Dolu telefonicky objednat u vedení areálu bezplatnou dopravu na celodenní lyžování.

Pěkná túra na běžkách začíná u horní stanice vleků. Vyšlapaná stopa vede přes Rýchorský prales, Sněžné domky k Rýchorské

boudě. Tady je kromě pondělí a úterý otevřen pro běžkaře bufet. Z Rýchor můžete pokračovat po lyžařské Krkonošské cestě směrem do Horního Maršova nebo do Albeřic a Malé Úpy. Dolů sjedete po loukách osadou Rýchory kolem pensionu Ozon přímo do Prkenného Dolu nebo po projeté cestě přes Vízov do centra Žacléře.

Pension Zelený Mlýn

U lyžařského areálu najdete kvalitní ubytování s možností stravování v moderním pensionu Zelený Mlýn. Všechny 17 pokojů se 46 lůžky má vlastní příslušenství a satelitní TV. V pensionu je oblíbená stylová restaurace s českou i mezinárodní kuchyní, pro ubytované hosty jídelna a lyžařna. Restaurace je pro hosty otevřená v sezóně denně od 11.30 do 23.00 hodin. Pension s restaurací je vhodný nejen pro rodinné pobyty, ale v jarních a letních termínech pro školní skupiny, svatby, podniková školení a jiné jednorázové akce. Parkoviště je u domu.

Lyžařský areál Prkenný Důl a pension Zelený Mlýn čp. 1 provozuje společnost Arrakis, Revoluční 264, Žacléř, PSČ 542 01, tel., fax: 499 776 555, 499 776 146, e-mail: arrakis@tiscali.cz, <http://www.zacler.cz/arrakis>. Domluvíte se i německy a polsky.

Již zaniklý hostinec v Bystřici, 1914

CÍL ZNÁMÝ

Kam půjdem v neděli na výlet? To byla otázka v době rozmachu pěší turistiky v první polovině uplynulého století, přetřásaná v mnoha rodinách určitě častěji než dnes. Hustě osídlená zvlněná krajina krkonošského podhůří nabízela výletních cílů nepočítaně. Také v nejbližším okolí Mladých Buků bylo takových míst několik a nemuselo jít zrovna o obdivované divadelní představení v zříceninách Břecštejna, celodenní výšlap na vzdálenější Maxovku s neokoukatelným panoramatem, nebo proměnlivé vyhlídky od Zlaté vyhlídky a Hoffmannových Bud. Tři vyhlášená výletní místa, každé s jinou historií a jiným osudem, dnes dokonce na území obce, chci připomenout. Všechna leží na úpatí zlatonosných Rýchor; s dobýváním trpytívého kovu je však spojeno jen jedno. Osada Bystřice, dřívější Klinge, vyrostla kolem stoupy na drčení rudy postavené roku 1678. Po deseti letech tu podle vlčíckého urbáře bydlely tři hornické rodiny a mladobucká křestní kniha v roce 1698 uvádí prvního krčmáře Christopha Baudische. Když 12. dubna 1893 shořela stará dřevěná hospoda Johanny Franzové, postavil v témže roce syn (?) Josef Franz honosnou zděnou výletní restauraci s velkým tanečním sálem a množstvím dřevěných stolů a lavic pod širým nebem, která přitahovala návštěvníky z široka i daleka. Klidné prostředí a jednoduchou domácí stravu, chléb s máslem a sýr, hrnek mléka či kafe a především vyhlášený klingentalský jablečný mošt doplňovala v letní sezóně ještě ne zrovna levná specialita pro mlsné jazyčky – pečení pstruží. Hostinský Franz měl totiž pronajato výsadní právo rybolovu na Zlatém potoce. Kilogram této pochoutky stál v roce 1921 celých 28 Kč. Nelze opomenout ani další lákadla: výkonný orchestrion a kuželník. Již za rok po první světové válce úspěšný majitel hlavní budovu rozšířil moderní přestavbou. Po té druhé válce se tu ještě krátký čas proháněly jankovité kusy hovězího patřící pastvinářskému družstvu od Mnichova Hradiště. Tehdejší mocní Bystřici odepsali, stejně jako sousední Sklenářovice. Neznalý návštěvník místo klingentalské hos-

pody dnes na břehu Staré vody pozná jen podle blízké kaple, která zůstala stát u cesty. Ta se snad dočká opravy, hospodu již nikdo neobnoví.

Jen o několik kilometrů dále na sever v údolí jiného zlatonosného potoka se současným názvem Kalná, založil kníže Jan Adolf Schwarzenberg na pozemcích zaniklého poplužního dvora v roce 1682 osadu Dolní Sejfy. Syn sedláka Antona Frenzela z horních Mladých Buků, rovněž Anton, narozený 11. září 1830 si tu na nejhořejším konci postavil v roce 1866 první chalupu. Po něm se romantický konec údolíčka se třemi domy a kapličkou svěťce jmenuje Antonínovo údolí. Ač bylo přifařeno k Mladým Bukům, školáci odtud chodívali do Svobody nad Úpou. Také mladobucký hostinský Julius Peschke, který v hospodářském stavení poblíž kapličky provozoval hojně navštěvovaný hostinec, nikdy neopomněl na propagačních materiálech, pohlednicích i razítku vyzdvihnout polohu „u Svobody a Janských Lázní“, odkud přicházela nejpočetnější klientela. Také on záhy přistavěl prostorný taneční sál s verandou, kterým neděli co neděli zněly tóny hudebního automatu. Poválečný národní správce Koblížek objevil údajně v hrobce Antonínské kapličky skrytý poklad – stříbrné servírovací nádobí. Jeho nástupce Ivan Marko, příslušník Svobodovy východní armády, tu poslední rekordní tržbu zaznamenal na přelomu května a června 1953, kdy se mu jaksi nedoneslo, že proběhla měnová reforma. Celý víkend se mu hosté jen hrnuli, vyprodal všechny zásoby. Až v pondělí se dozvěděl, že za bezcenné papírky. Krátce se tu mihly modré uniformy letců z Hradce Králové a od poloviny šedesátých let minulého století sloužila budova rekreaci odborářů z lokomotivního depa ČSD Zdice. Ti ji v devadesátých letech zbourali a na jejím místě vyrostl stylově podobný moderní horský hotel „Pod pralesem“, nabízející své služby široké veřejnosti.

Posledním z trojice výletních cílů se nachází zhruba uprostřed pomyslné spojnice obou předešlých. Oč kratší má tradici, o to je přitažlivější. Když nenápadná loučka v klínu lesa protnutá potůčkem měnila v roce 1930 majitele, málokdo tušil, že zde během dvou let vyrostle pohostinná lesní restaurace a v nejbližším okolí

Původní podoba výletního hostince v Antonálu - Pod pralesem. Myslivci patří dodnes k častým hostům, 1911

bezkonkurenční venkovní koupaliště. Podle některých pramenů zahájil majitel Josef Siegel provoz plovárny a vzdušných lázní, vzletně nazvaných Rübezahl, 24. července 1932. Generace okolních „horáků“ tak dostaly jedinečnou možnost naučit se plavat a bohatě jí využívaly i přes většinou velice „brrr“ vodu. Předchůdcem dnešních ubytovacích chatiček byla záhy po skončení války sokolská župní žákovská osada změněná po únoru 1948 na pionýrskou osadu Jitřenka, kde se každoročně v prázdninových pobytech vystřídalo asi dvě stě dětí. V posledních letech byl areál stále častěji mimo provoz, jak se střídali jeho majitelé. V neděli 21. července 2002 se nákladně zrekonstruovaný „Retro park Sejfy“ znovu otevřel návštěvníkům s nabídkou oázy klidu a pohody v dnešním uspěchaném světě. Provozovatelé myslí módní návrat k retro stylu vážně: kvalitní občerstvení, pohodlné ubytování, dokonalá obsluha a přiměřené ceny. Po celý rok, tak jako kdysi. Tak to mám rád.

Obnovený areál v Sejfech čeká na záplavu hostů jako v létě 1935

za míčkem zatím mezi devíti jamkami. V zimě je projeté čtyři až šestikilometrové kolečko pro běžkaře. Kouzelné panoráma s pohledem na dvojici Černé a Světlé hory, Sněžku a Rýchory je krásné po celý rok. Klasifikace lyžařských středisek v loňském roce přirčila Mladým Bukám certifikát čtyř hvězdiček a vyhodnotila areál jako osmý nejlepší v České republice.

LYŽOVÁNÍ NA LEDOVCI V MLADÝCH BUKÁCH

Uprostřed obce Mladé Buky za poslední tři roky vyrostl na přilehlém Pekelském kopci se severovýchodní expozicí v nadmořské výšce 550 až 670 metrů moderní lyžařský areál. Rozzářený svah je večer vidět z hlavní silnice, spojující východní Krkonoše s Trutnovem. Okolní stráně i mnohem výše položené sjezdovky mohou být holé, ale tady se lyžuje jako na pravém ledovci. Umožňuje to moderní zasněžovací systém, který z celkové délky tří a půl kilometru tratí dva kilometry průběžně zásobuje technickým sněhem. Sjezdovky upravuje a uměle nastříkaný sníh na svahu rozmísťuje nová výkonná rolba Kässbohrer. Pět lyžařských vleků má přepravní kapacitu 3700 lyžařů za hodinu. Každý ze tří hlavních je 650 metrů dlouhý. Pro děti je připraven osmdesátimetrový vlek s provázkem, na kterém se snadno naučí jezdit nahoru a po mírné sjezdovce dolů. V lyžařském areálu je veřejná lyžařská škola i školička pro nejmenší, také půjčovna lyží a nová Krkonošská restaurace a skibar. Pod sjezdovkami potěší bezplatné parkování na parkovišti pro sto vozů. Hlavní provoz je denně od 9 do 16, od 15. února do 17 hodin. Tratě jsou dobře osvětlené, zdejší večerní lyžování od 17 do 21 hodin je oblíbeným zpestřením pracovního dne i pro lyžaře z Trutnova a okolí. Do pří městského skiparku Mladé Buky, jak je také někdy nazýván, jezdí z Trutnova desetkrát za den skibus. Pro lyžaře je zdarma a zároveň Mladé Buky spojuje od prosince do 16. března 2003 s dalšími lyžařskými středisky Černý Důl a Dolní Dvůr. Všechna tři místa mají jednotný odbavovací systém a lyžaři je mohou vyzkoušet s jedním skipasem. Ceny jízdenek jsou nižší než v hlavních krkonošských střediscích a školní skupiny mají dvacetiprocentní slevu. Jízdní řád skibusů a další informace najdete na webových stránkách www.skipark.org nebo na letáčcích nabízených každým východokrkonoským informačním centrem. Telefon do skiareálu Mladé Buky je 499 873 484, e-mail: info@skipark.org. Od horní stanice lyžařských vleků vede upravovaná běžecká stopa do prostoru golfového hřiště. Místo je chloubou Mladých Buků, v létě se tu chodí

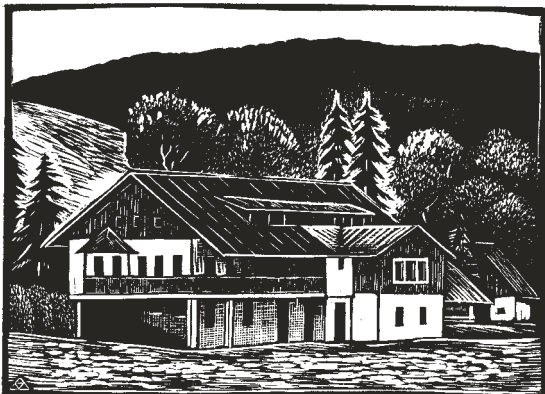

Ze Sněžky do Mladých Buků

Sněžka je vidět z mnoha míst v obci a láká k výletu i běžkaře. Na vrchol se můžete dostat snadno lanovkou nebo na běžkách z Pece i Malé Úpy. Jednodušší je zpáteční pouť z vrcholu do Mladých Buků. První část na Obří hřeben sejdete s lyžemi v ruce. Hned v sedle zahnete doprava na tyčovanou cestu Travers, kterou už na lyžích projedete k horské boudě s hospodou Jelenka. Červeně značená Cesta přátelství vás zavede na Pomezní Boudy, kde se napojíte na dobře značenou a upravovanou Krkonošskou lyžařskou cestu. Projedete přes Cestník k otevřené Lysečinské boudě a dál nejlépe stále po státní hranici nad Albeřicemi až na Rýchory. Od Rýchorské boudy (v pondělí a v úterý je bufet zavřený) už budete jen sjíždět. Oblíbená je modře značená cesta kolem ochranné kaple do Sklenářovic a Bystřice, ale raději jeďte po zelené Růženině a potom po Mánkově cestě do Antonínova údolí a Sejfů, kde jsou, jak už víte, dvě otevřené restaurace. Od nich je to do Mladých Buků jen kousek, alespoň z pohledu dnešních zvládnutých túry.

TELEVIZE MLADÉ BUKY

Po listopadových volbách obec zažila první přímý přenos ze zasedání Obecního zastupitelstva. Komu se nechtělo do sálu, mohl sledovat volbu starosty a členů obecní rady pěkně z kanape nebo v místní hospodě v Televizi Mladé Buky. Normální program je skromnější, každý zdejší uživatel kabelové televize může přepnout na místní kanál a vyslechnout si třeba projev starosty, podívat se na sestřih posledního utkání místního fotbalového týmu nebo extraligového zápasu v baseballu mužů, které sehrálo SB Rýchory s některým pražským klubem. Až devadesátiminutový pořad, vysílaný vždy po dobu jednoho týdne, představuje také povídání místního kronikáře Václava Jedličky, informace o událostech a připravovaných akcích doplněné teletextem mezi opakováním hlavního pořadu. Kdo si k tomu připlatí nonstop připojení na internet, tak je v Mladých Bukách opravdu v obraze.

Pension Herta

Moderně zařízený rodinný pension Herta v lysečském údolí nabízí ubytování s vysokým standardem se snídaní nebo polopenzí v sedmi pokojích a jednom apartmá, celkem 24 lůžek. Je vhodný i pro školení a semináře. Prostorné pokoje mají předsíň, koupelny se sprchou a WC, SAT a TV přípojky, počítačem řízené vytápění. Pobyt vám zpřijemní sauna, slunná terasa, billiardová herna, společenská místnost, stolní tenis. Snídaně jsou podávány v útulné jídelně formou bufetu, večere jsou jednotné s možností přeoobjednat si z dalších čtyř jídel. V baru se podávají studené, teplé i míchané nápoje, točí se Budvar a Plzeň. Kousek od pensionu je 350 metrů dlouhý lyžařský vlek pro začínající a středně zdatné lyžaře. Hosté pensionu Herta mají slevy jízdného, najdou tu půjčovnu lyžařského vybavení a horských kol. U domu je louka pro odpočinek, minigolf, ohniště a gril. V květnu 2003 přibude profi tenisový kurt s umělým povrchem. Na druhé straně osvětleného a celoročně udržovaného parkoviště stojí pension Herta II. se čtyřmi pokoji a jedním apartmá (celkem 16 lůžek). Objekt je ideální pro rodinnou rekreaci, možnost samostatného vaření, pokoje mají kuchyňský kout, je tu společenská místnost, stolní tenis, veranda a louka s ohništěm. Upozorňujeme na příznivé ceny!

Pension Herta v Dolních Lysečínách, pošta Horní Maršov, PSČ 542 26, majitelé Markéta a Stanislav Korbellovi, tel. 499 874 253, fax 499 874 252, e-mail: pensionherta@atlas.cz. Domluvíte se i německy. www.pensionherta.cz

SEVER - výchova pro trvale udržitelný život

V nové budově základní školy v Horním Maršově sídlí nevládní nezisková organizace Středisko ekologické výchovy a etiky Rýchory - SEVER. Celoročně pořádá pobytové akce s ubytováním (35 lůžek) hlavně pro žáky základních škol, studenty středních a vysokých škol, učitele, pracovníky s dětmi a mládeží i další zájemce o ekologickou výchovu. Na programu jsou exkurze po Krkonoších s terénním pozorováním přírody, výtvarná tvořivost, aktivity zaměřené na rozvoj spolupráce, simulací hry, globální výchova pod názvem „Svět ve třídě“ aj. K dispozici je společenský sál, klubovna, knihovna (tématické časopisy, publikace) a videotéka se zhruba 280 filmy, kuchyňka, sprchy. Celodenní stravování je zajištěno převážně ve školní jídelně. Do střediska přijíždějí i žáci z bližších škol na několikahodinové výukové programy anebo pracovníci střediska vyjíždějí za nimi s „přenosnými“ programy. „Seveřané“ mají zkušenosti i s pořádáním mezinárodních seminářů a programů pro zahraniční skupiny. Domluví se anglicky, německy, rusky a polsky. O program a konzultace se stará osm stálých zaměstnanců a okruh externích spolupracovníků. Ve středisku si můžete zakoupit publikace a materiály, např. nedávno vydanou Čítanku z východních Krkonoš.

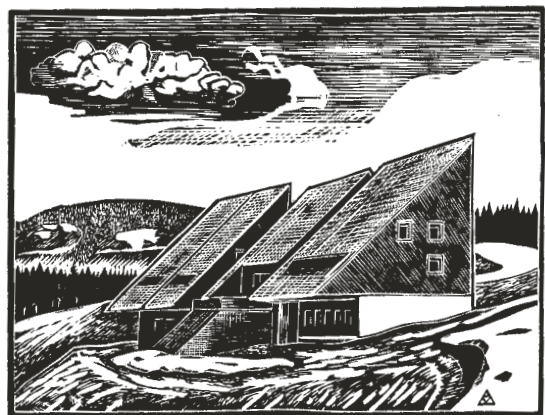
Středisko SEVER, Horní Maršov, PSČ 542 26, tel. ubytovna 499 874 280, kancelář 499 874 326, byt a kancelář ředitele tel. a fax 499 874 181, e-mail: sever@ecn.cz, <http://www.ecn.cz/server>.

Privát Vaněk

V krásném údolí na začátku Horních Lysečín je někdejší zemědělská usedlost, kterou rodina Radka Vaňka upravila pro své trvalé bydlení a také pro ubytování hostů. Dva dvoulůžkové pokoje mají své vlastní zázemí tvořené kuchyňkou, toaletou a sprchou. Pro každého hosta je připravena snídaně nebo polopenze. Pohodu a zajímavé prostředí Horních Lysečín, které patří k neklidnějším částem Horního Maršova, ocení především turisté a vyznavači horské přírody. Takové hosty vítají Vaňkovi nejraději. Jen kousek od domu je lyžařský vlek Herta se sjezdovkou. Letní hosté ocení nejen okolí s potokem, trávníkem, velkými stromy, nedalekým lesem, ale i posezení u obyčejného ohniště. K Vaňkům vyjedou auta po celý rok, protože i v zimě jsou cesta a parkoviště propluhovány. Důležité je správné odbočení z hlavní silnice do Albeřic 2 km za maršovským náměstím, v místě označeném směrovkami Vaněk, ale i pension Krakonoš a Sv. Hubert, které jsou od křižovatky blíž.

Radomír Vaněk, Horní Lysečiny čp. 2, Horní Maršov, PSČ 542 26, tel. 499 874 247, mobilní tel. 732 414 601, e-mail: privatvanek@centrum.cz

Tetřeví boudy

Komplex čtyř moderních budov pod Liščí horou mezi Černým Dolem, Pecí pod Sněžkou a Dolním Dvorem nabízí v nadmořské výšce 1030 metrů ubytování i s plnou penzí pro školy a individuální pobyty v oddělených pavilonech (celkem 150 lůžek). V pavilonu pro jednotlivé hosty mají všechny tři a čtyřlůžkové pokoje vlastní sprchový kout, toaletu a umývadlo, v pavilonu pro školy jsou na pokojích sprchy a umývadla, toalety jsou na chodbě. Přípravou aktivit pro hosty patří Tetřeví boudy k jedné z nejlepších v Krkonoších a v nabídce pro školy nemají konkurenci. Každá školní skupina má vlastní klubovnu s tabulí, lavicemi, TV s videem, hernu se stolním tenisem i malou tělocvičnu. K programu patří přednášky Horské služby, sauna, posilovací stroj a kulatý biliár. U jídelny je sál s tanečním parketem a aparaturou pro dětské diskotéky. Rodinná rekreace má vlastní vybavené klubovny, vinárnu s tanečním parketem. Velká restaurace se v létě rozšiřuje o terasu s nádherným výhledem do kraje. Je otevřená denně téměř celý rok i pro průchozí hosty. V boudě je půjčovna horských kol a lyží. Sjezdovka a 250 metrů dlouhý vlek je přímo u boudy, od horní stanice Zahrádek v lyžařském areálu SKI Pec je to sem 15 minut. Jen kousek za boudou vede upravovaná běžecká trasa Krkonošská cesta. Letní parkování včetně autobusu je u boudy se značeným příjezdem z Dolního Dvora, v zimě pro školy v Černém Dole, pro ostatní v Peci pod Sněžkou. Odvoz osob a zavazadel zajišťují čtyři roby.

Horská bouda Tetřeví boudy, pošta Černý Důl, PSČ 543 44, provozují Ivana a Miroslav Radionovi, tel.: 499 896 312, fax: 499 896 329, tel.: 601 245 480, e-mail: mair@pvtetnet.cz. Domluvíte se i německy.

Pro provoz České i Pruské boudy na Sněžce nosiči vynosili před každou zimou zásoby dřeva, uhlí, jídla a pití. Robert Hofer sem kolem roku 1935 vynesl na krosně stokilový kus černého uhlí. Jak dlouho tehdy zůstali na vrcholu čuníci, než byli naservírováni hostům, už asi ne zjistíme.

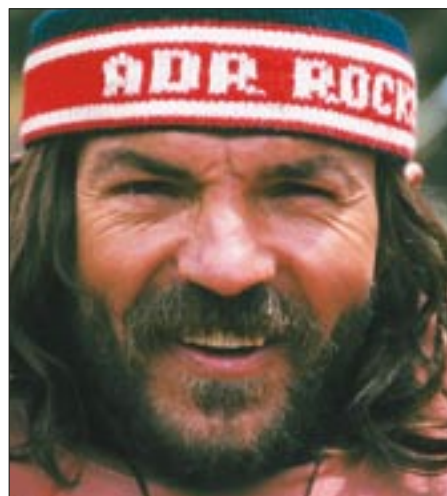
Ze Sněžky startovala i letadla.

Poprvé byl ke kapli sv. Vavřince vnesen a na místě smontován větroň Burkbraun válečného pilota Eugena Bönsche z Luční boudy v létě roku 1929.

K prvnímu seskoku ze Sněžky na klouzavém padáku se odhodlal 10. března 1988 horolezec Miroslav Lanč Šmíd.

Byl to zároveň jeho první seskok z hory po těžkém úraze, který utpěl rok předtím na Kavkaze. Tehdy na padáku více padal než letěl a byl moc rád, když přistál u kapličky v Obřím dole. Před letem se pro jistotu vyfotografoval.

Další informační střediska: Městské informační středisko (MiS) na náměstí v Janských Lázních tel. 499 875 161, Turistické informační centrum (CIS) Krkonoše na náměstí ve Svobodě nad Úpou 499 871 167, IC Turista v centru Pece pod Sněžkou 499 736 280, Infocentrum v Trutnově v radnici na náměstí 499 818 245, TIC Špindlerův Mlýn 499 523 656, Vrchlabí 499 422 136, IC Flora v domě služeb v Benecku 481 582 606, IC Harrachov 481 529 600, IC Jilemnice 481 541 008, (PL) Karpacz 004875 7618605.

Horská služba: stálá pohotovost je ve Špindlerově Mlýně tel. 499 433 239 (602 448 338). V zimě v Peci pod Sněžkou 499 896 233 je služebna v provozu denně od 7.00 do 22.00 (po této době 602 448 444). Další zimní služebny jsou v Janských Lázních 499 895 151 (606 157 936), v Malé Úpě na Pomezích Boudách 499 891 233 (606 157 935), Strážné 499 434 177 (606 157 934), Harrachov 481 529 449, 602 448 334, Rokytnice nad Jizerou 481 523 781.

INFORMAČNÍ CENTRUM VESELÝ VÝLET GALERIE - SMĚNÁRNA

v Temném Dole v Horním Maršově, tel., fax: 499 874 298
v Peci pod Sněžkou, tel.: 499 736 130, fax: 499 736 131, 499 874 221
e-mail: veselyvylet@mbox.vol.cz
www.veselyvylet.cz
denně 8.30 - 18.00

Telefonování: od 22. IX. 2002 jsou změněna všechna telefonní čísla v České republice. Nyní tel. čísla pevných linek východních a středních Krkonoš začínají trojčíslím 499 (ze zahraničí 00420 499). Informace o telefonních číslech 1180.

Zdravotnictví: rychlá záchranná služba Trutnov a Vrchlabí tel. 155, pro východní Krkonoše je pohotovostní služba ve Svobodě nad Úpou 499 871 121, pohotovost Trutnov 499 735 922, Nemocnice Trutnov 499 866 111, Pec pod Sněžkou zubní lékař 603 413 113, Horní Maršov 499 874 144, zubní lékař 499 874 166, dětské oddělení 499 874 143, Janské Lázně 499 875 116, Svoboda nad Úpou 499 871 140, dětské oddělení 499 871 287, Špindlerův Mlýn 499 433 344, lékárna je v Horním Maršově otevřena po-pá 8.00-12.30, 14.00-17.00, 499 874 121, ve Svobodě nad Úpou 499 871 264, pohotovostní služba Vrchlabí (i pro Šp. Mlýn) 499 421 155.

Policie: stálá pohotovost Trutnov a Vrchlabí tel. 158, dopravní nehody 499 804 251, služba Pec pod Sněžkou 499 736 233, Svoboda nad Úpou 499 871 333, Špindlerův Mlýn 499 433 354, policie Horní Maršov 499 874 133, městská policie Janské Lázně 603 345 538, městská Špindlerův Mlýn 499 523 115, 606 484 805.

Hasiči: stálá služba Trutnov 150, 499 848 411.

Parkoviště: Střežené parkoviště Velká Úpa 499 896 156, Pec u kapličky 499 796 179 a Zelený Potok 728 153 268, Malá Úpa ve Spáleném Mlýně 499 891 128, na Pomezích Boudách 499 891 145, Janské Lázně u lanovky 499 875 124, Špindlerův Mlýn 499 523 229, 499 523 119

Městské a obecní úřady: Horní Maršov 499 874 156, Janské Lázně 499 875 101, Pec pod Sněžkou 499 896 215, Malá Úpa 499 891 157, Svoboda nad Úpou 499 871 105, Žacléř 499 878 510, Špindlerův Mlýn 499 433 226, úřední hodiny jsou vždy v pondělí a ve středu 8.00-12.00, 12.30-17.00.

Správa Krkonošského národního parku: středisko Pec pod Sněžkou 499 896 213, v létě po-pá 7.30-12.00, 12.30-16.00, so-ne 8.00-12.00, 13.00-16.30, Harrachov 481 529 188 po-ne 7.00-12.00, 13.00-16.30, Špindlerův Mlýn 499 433 228 denně v zimě 8.00-16.45, v létě 8.00-18.00, Horní Rokytnice nad Jizerou 481 523 694 v zimě po-pá 9.00-12.00, 13.00-16.00, so 9.00-12.00, v létě po-so 9.00-12.00, 13.00-16.30, Krkonošské muzeum Vrchlabí denně mimo pondělí 8.00-16.00 499 456 111. Muzeum v Obřím dole v Peci pod Sněžkou 499 736 311, po-pá 9.00-12.00, 13.00-16.00, informace a směnárna Temný Důl v Horním Maršově 499 874 264, po-čt 8.00-16.30, pá 8.30-18.00, so + ne 9.00-16.30, v plné sezóně i déle, Rýchorská bouda 499 895 107.

Lesní hospodářství Vrchlabí ústředí 499 456 111, lesní správy: Horní Maršov 499 874 161, Pec pod Sněžkou 499 896 214, Svoboda nad Úpou 499 871 159, Špindlerův Mlýn 499 433 282.

Meteorologická stanice v Peci pod Sněžkou 499 736 303.

Panoramatická kamera: denně na ČT2 7.55-8.30 panoramatické záběry v přímém přenosu z Harrachova, Lysé Hory, Medvědína, Svatého Petra ve Šp. Mlýně, Pece pod Sněžkou, Černé hory a Malé Úpy.

Bohoslužby: Horní Maršov sobota 17.00, Svoboda nad Úpou neděle 11.15, Janské Lázně neděle 8.30, Velká Úpa sobota 15.30, Špindlerův Mlýn neděle 10.00. Shromáždění sborů svědků Jehovových v sále království v Trutnově, Bojiště 103. Týdenní shromáždění: Každé úterý a čtvrtek, vždy od 17.45 do 19.30. Veřejné přednášky každou neděli od 9.30 do 11.30 a od 16.30 do 18.30.

Autoopravna a pneuservis: Svoboda nad Úpou - Hlávka 499 871 153, denně 7.00-12.00, 13.00-17.00, Mladé Buky - Hák 499 873 405, pneuservis - 499 773 263, Autoklub Bohemia Assistance nonstop 0/124, Žlutý anděl 1230.

Benzinové pumpy jsou ve Svobodě nad Úpou otevřeny denně od 6.00 do 20.00 hodin (Benzina, 499 871 128) a 6.00 - 21.00 (Lucraco Oil, 499 871 188), ve Špindlerově Mlýně denně 7.00-17.00 (neděle od 8.00, 499 433 295). Čerpadla s nepřetržitým provozem jsou v Trutnově a ve Vrchlabí.

Hraniční přechody: Malá Úpa 499 891 133 - i pro vozidla (pouze osobní vozy) nepřetržitý provoz, stejně jako přechody v Královci u Žaclěře a v Harrachově. Turistické hraniční přechody jsou u Luční boudy, u Slezského domu, v Sovím sedle, u Vosecké boudy, v Bobru - Niedamirów, otevřeny v zimě 9.00-16.00, v létě 8.00-20.00. Pas s sebou.

Autobusy: předprodej místenek (pouze z výchozí stanice) a informace Osnado v Peci pod Sněžkou 499 736 380, denně 8.00-12.00, 12.30-15.00 hodin, ve Špindlerově Mlýně 499 433 283, pondělí - pátek 8.00-16.00, v sezóně i v sobotu, popř. v neděli 8.00-13.00, Trutnov 499 811 286.

Lanové dráhy: Na Sněžku (Pec p. Sn., 499 895 137) denně v každou celou hodinu 8-18 hodin, v úseku Růžová hora - vrchol Sněžky podle počasí. Portášky (Velká Úpa, tel. 499 736 347 denně 8.30 - 17.00, od 15. 2. do 17.30. Černá hora (Janské Lázně, 499 875 152) denně v 7.30 a potom každou celou hodinu 8-18 hodin, Na Pláň (Šp. Mlýn - Sv. Petr, 499 497 215) a Medvědína (Šp. Mlýn, 499 433 384) denně 8.30 - 16.00 a v 18.00, Žalý (Vrchlabí, 499 423 582), Lysá hora (Rokytnice, jen v zimě, 481 523 833), Čertova hora (Harrachov, 481 528 151).

CYKLOSERVIS MIKLI

Opavy silničních i horských kol, SHIMANO servis.
Miloslav Klímeš sen., Slovany 122, Horní Maršov
Tel./fax: 499 874 236, tel.: 737 504 811

ŠITÍ PROŠÍVANÝCH DEK

z vlastního i doneseného materiálu

ČIŠTĚNÍ PEŘÍ

velký výběr sypkoviny různé barvy, cena dle kvality materiálu
Trutnov, Žižkova 498, tel.: 499 816 277

Reference: Hotel Horizont, Hotel Harmony, Penzion Tetřívka,
Penzion Habr, Bouda Barborka, Lesní bouda.